

Balt. Kraštai Bijo Sovietų Rusijos

Kaunas Turi Vandentiekį

Lašinių Byla Vėl Teisme

BALTIJOS KRAŠTAI BLO SOVIETŲ RUSIJOS.

„Naujienose“ rašoma:

Kablegramoje savo laikraščiui, Chicago Tribune korespondentas Rygoje, Donald Day, sakosi turėjęs pasikalbėjimą su įvairių Baltijos kraštų premierais, užsienių reikalų ir karo ministrais — jie tik neleidę jam jų vardų minėt, bijodami, kad jų pareiškimai nepakenktų jų valdžių santikiams su sovietų Rusija — apie tų kraštų politinius reikalus.

Vienas užsienių ministeris, pasak korespondento, paklaustas apie projektuojamą šiaurės Baltijos kraštų sąjungą, kurios priklausytų Baltijos valstybės ir Skandinavijos kraštai, atsakęs, kad tokia sąjunga nebūsianti sukurta be metų, kitų, o kol kas — Baltijos valstybės laikysiančios ir toliau dabartinės savo griežto neutralumo tarp Rusijos ir vakarų Europos politikos.

„Pasak mūsų diplomatinio atstovų Rusijoje“, pasakęs tas užsienių ministeris, „atsiėmusieji“ dujeji metai parodys, ar dabartinė komunistų partijos politika laikys, ar truks. Bolševizmas gyvena sprendžiamąją fazę. Jei diktatoriaus Stalino politika nuognt ukininkus pavyks ir bent iš dalies pasiseks Rusija industrializuoti, tai Europa atsidurs didžiausiame visos savo istorijos pavojuje, ir šiaurės Baltijos valstybių sąjunga bus viešas faktas.

„Nors šiandien Baltijos sąjungos dar nėra ant popieriaus, bet faktinai ji gyvuoja. Suomijos, Estijos, Latvijos ir Lenkijos generalinių štabų valdininkai reguliariai daro vieni kitoms vizitus ir yra visai priisirengę veikt bendrai, jei Maskva gręstų Europai. Mes tačiau laukiame didelių atmainų Rusijoje, kurios gali ten įvykt per ateinančius dvejus metus. Gerai žinodami, kaip rusų valstiečiai yra nusistatę sovietų valdžiai, mes laukiame įvykstant atmainų bolševikų vidaus politikoje netolimoj ateity.“

Kitos Baltijos valstybės ministeris pirmininkas, pasak korespondento, diskusiodamas ateinančius metus, pareiškėsvilties, kad Lietuva paliausiantisavo neoficialių devynerių metų karą su Lenkija del Vilniaus ir susidėsianti su Lenkija, Latvija, Estija ir Suomija taip, kad Baltijos valstybių sąjunga galų gale busias įvykęsfaktas.

Jis pasakęs, kad pavojingiausia šiandien vieta Europoje esanti Lenkijos Lietuvo: siena, kur karas gali but per 43 valandas išprovokuotas arba Rusijos, arba Lenkijos, arba Lietuvos, arba Vokietijos.

KAUNAS ĮSIGIJO VAN- DENTIEKĮ.

Po kelių metų sunkaus darbo, galop ir Kaunas įsigijo vandentiekį. Jo atidarymo iškilinėse dalyvavo min. pirm. Tumbelis, vidaus reikalų min. Aravičius, žemės ūkio min. Aleksa-

svietimo min. Šakenis, susisiekimo min. inž. V. Vileišis, užsienių reikalų min. Zaunius, kontrolierius V. Matulaitis, kai kurie sveimų valstybių atstovai ir miesto majoras p. J. Vileišis. Vandens tiekimo stotis randasi apie 7 kil. už miesto ant kairiojo Nerės kranto, Kleboniškiuose. Ten yra įrengta dešimtis šulinių, kurie sujungti į vieną centralinį šulinį, iš kurio tam tikrais kanalais vanduo leidžiamas į vandentiekio rezervuarą, esantį prie Vileišio aikštės Augštaičių gatvėje. Iš čia visas Kauno miestas galės gauti sveiko ir tyro vandens. Iškilinių dalyviai į Kleboniškių vyko iškilmingai, pasipuošę vėlovakais, garlaiviu „Vilnius“. Grižus iš Kleboniškių iškilmingai pirmas vandentiekio šulinyms miste atidarytas Rotušės aikštėje. Pirmą vandens stiklinę išgėrė miesto majoras p. J. Vileišis. Paskui davė ragauti ir kitiems dalyviams. Vanduo bus naudojamas ne tik namų reikalam, bet ir u. g. šilumini bei miesto gatvių liejinui. Įsigijus vandentiekį, Kaunas išsigijo vieną kulturingųjų priemonių dabartinėje gadynėje.

LAŠINIŲ BYLA VĖL TEISME.

Kaip žinome, nelabai senai Kaune vyko skandalinga krikščioniškos organizacijos Ukinių Sąjungos lyderių byla delei lašinių skutimo. Lietuvos kariuomenės teismas tuos „karžygius“ Miškį, Draugelį, Josiuką ir kitus rado kaltais ir nuteisė juos atatinkamomis bausmėmis. Dabar pasirodo, kad šie „karžygiai“ kariuomenės teismo sprendimu nepatenkinti ir pada-tyti Vyriausiam Tribunalui šia byla persvarstyti. Byla prasi-dėjo gruodžio 19 d. „Lietuvos žinio“ rašo, kad posėdy pirmi-ninkavo pats Vyr. Tribunalo pirmininkas Kriščiukaitis, na-gariais buvo Brazaitis ir Staske-vičius. Kaltino Vyr. Tribunalo Valst. gynėjo padėjėjas Kavol-nas. Be to, už teismo stalo sė-dėjo kariuomenės teismo narys pulk. Engleris. Teisiamausios gynė prof. Stankevičius, Narge-lavičius ir Raulinaitis. Iš kalė-jimo atgabenta tik Petras Jo-siukas, o kiti atsiskatė teisme dalyvaut. (Mat, Vyr. Tribuno-le neprivalomas dalyvavimas.) Tei-smo salėje taip gi matėsi Ser-gejus, Josiukas, Soblys ir Ber-gas. Kitų nubaustųjų nesima-tė. Nubaustieji įrodinėja, kad kariuomenės teismas juos nu-baudęs ir priteisęs civilį ieškinį neteisėtai, nesilaikydamas įsta-tymų. Teismas bylą nagrinėjo, bet „L. Z.“ sako, kad galutinio nuosprendžio dar neišnešęs.

GERINIMAMS BUS PRALEI-STA 5 BILIONAI DOLERIŲ.
Sausio 5 d. — Prezidentas Hooveris gavęs užtikrinimą, kad šiais metais statybai ir įvairiems gerinimams šaly bus panaudota apie penki bilionai dolerių. Todel prezidento užsi-mojimai palaikyti gerbuvį šalį duoda gerų pasekmių.

UŽUOJAUTA SLA. DAK- TARUI KVOTĖJUI DR. E. G. KLIMUI.

Reikiame gerbiamam S. L. A. Doktorui Kvotėjui Dr. E. G. Klimui giliausios užuojautos šiame skaudžia-me jo gyvenimo momente, kuomet taip staigiai beširdė mirtis išplėšė jam gyvenimo draugę Stasę. Kartu su D-ru Klimu, velionės Stasės sunum Enochui, tėvais Brazaičiais ir visais giminėmis gyvename skaudų gedulo momentą.
Visas SLA. Centro Štabas.

Kalėdų švenčių metu pasiekė mus liudna žinia, kad SLA. Daktaro Kvotėjo žmo-na Stasė persikyrė su šiuo pasauliu. Mes, SLA. 14 kuopos valdyba reikiame giliausios užuojautos D-ru Klimui ir visiems velionės giminėms.

SLA. 14 kp. valdyba:
J. Sutris pirmininkas
J. Brazauskas—vice pirm.
V. P. Banionis — fin. sekr.
A. Šmigelskis — nut. sekr.
J. P. Juraitis — išdininkas.

TEATRE ŽUVO 72 VAIKAI.

Paisley, Škotija. — Čia gruodžio 31 d. įvyko baisi tragedija. Glen teatre vaikams buvo surengtas specialis krutamių paveikslų programos. Į teatrą susirinko apie 750 vaikų. Pradėjus rodyt paveikslą užsidedę filma. Kilo riksmas „gaissras!“ Vaikai pradėjo bėgti ir grumtis pro duris. Durs begaliniai užsikimšo. Nors gaisras teatre užgesinta, bet išgąsdinti vaikai taip pro vienas kitą laukan grumėsi, kad 72 mirtinai užtrinti, o daugybė sužeista. Teatro vedėjas areštuotas ir laikomas atsakomu už šią didelę nelaimę.

DIDELIS TRUKŠMAS ITALIJOJE.

Italijos sosto ipėdinis Humbert susituokė su Belgijos princesa Marie Jose. Vedybų iškilinėse buvo rojalistinės. Į Romą, kur vestuvės įvyko, suplaukė daugybės pasaulinės didinijos. Jaunavedžiams prisiūsta daugybės dovanų iš visų pasaulio šalių. Net ir Jungtinių Valstijų prezidentas su ponia prezidentiene puikias dovanas nusiuntė. Prie to ir jaunavedžiai pasirodėgerais. Vedyboms paminėt pas-keleba amnestija kaliniams. Italijos kalėjimuose visokių prasi-kaltėlių yra apie 400,000, iš ku-rių 60,000 kalinių bausmės bus dovanota. Žinoma, politiniai kaliniai šitos dovanos nesu-silauks. Taip gi mokyklas lankantiems jaunuoliams, pagal seną įprotį, dovanota 100,000 porų čėverųjų ir bėgiu savaitės laiko visiems Romos piliečiams duota teisė išsiimt užstatytus savo reikmenis iš užtato vietų. Bendrai, Italijoje laike karališ-kių vedybų buvo didelio pau-zi-mo.

EROPLANŲ SUSIKULIMAS.

Iš Santa Monica, Cal. pranešama, kad sausio 2 d. į Ramųjį Vandenyną nukrito du eroplanai ir su jais žuvo aštuoni žmonės. Nelaimė nutiko abiems eropla-nams ore susikulus. Eroplanai buvo Fox filmų bendrovės nuosavybė ir jie nelaimę patiko be-traukdamai krutomuosius paveik-slus.

PAŠALINO IŠ KOMUNISTŲ PARTIJOS.

Be keleto žinomesnių pašalin-tų pirmiau, paskutiniu laiku iš Komunistų Partijos pašalintas ir pačiais komunistais labai gerbtas profesorius Scott Ne-aring. Apie tai spaudai prane-ša Roger Baldwin. Jis sako, kad prof. Nearing iš Komunistų Partijos pašalintas del to, kad budamas Garlando Fondo trus-tisų komisijoj, balsavęs už tei-kiamą finansinės paramos vadi-namai Conference of Progre-sive Labor Action organizaci-jai. Na, o šitai organizacijai komunistai yra priešingi. Prof. Nearing pats pasitraukęs iš Ci-vil Liberties Union direktorių tarybos. Profesorius Scott Ne-aring prieš tai buvo tikras A-merikos komunistų idealas.

ŠARKIS NESIKUMŠCIUOS MIAMI.

Iš Bostono pranešama, kad Jack Šarkio menadžeris John Buckley konferavęs dvi dieni-su Madison Square Garden kor-poracijos pirm. W. F. Carey, galutinai pranešė, kad lietuvis boksinkinas vasario 27 d. Miami, Fla. nesiklaus. Jam mat buvo siuloma kovot su nesena pasi-žymėjusiu boksinku Griffith, bet Šarkis mano, kad pastarasis kumštinkas jam jokios garbės nesudarys ir jį nukovęs čampio-nu dar nebus. Jis norėjo arba anglo Scott, arba italo Campo-lo.

BANKRUTUOJA LENKIJOS MIESTAI.

Varšava, sausio 5. — Pranešama, kad apie 50 miestų ir miestelių vakarinėje Lenkijoje bankrutuoja. Lenkijos valstybės bankas imsis priemonių tų mie-stų finansus sutvarkyt.

Iš Lietuvos

SUSIRUPINO MUSŲ RAŠYBA.

Gruodžio 1 d. pradėjo dirbt komisija mūsų kalbos rašybai sutvarkyt. Komisija dirba švie-timo ministerijos patariama ir ministerijų atstovams dalyvau-jant. Komisijos sudėtis yra to-kią: prof. Jablonskis, prof. Bal-čikonis, ponia Čiurlionienė, prof. Mykolaitis, docentas Skardžius, p. A. Kasakaitis, p. Kuzmickis, p. Talmantas ir p. Žiugžda. Be to, komisija nutarė kreiptis į švietimo ministeriją, kad į komi-siją būtų pakviesti dar kai kurie kiti kalbininkai ir peda-gogai.

STATYS VYTAUTO VARDŲ MUZĖJŲ.

Manoma statyt Kaune Vy-tauto vardo didelį centralinį mu-zėjų, kur galėtų sutilp visi da-bar esą muzėjai. Tam tikslui Kauno miesto valdyba nutarė pakviesti vietos inžinierius ar-chitektus eskiziniams planams duota teisė išsiimt užstatytus savo reikmenis iš užtato vietų. Bendrai, Italijoje laike karališ-kių vedybų buvo didelio pau-zi-mo.

LATVIAI BICIULIUOJA SU OKUPANTAIS.

Šiomis dienomis Vilniuje lan-kėsi Daugpilio latvių ekskursi-ja. Ją okupantai Vilniuje pri-ėmė labai iškilmingai. Ekskur-siją Vilniaus geležinkelio stoty pasitiko specialiai iš Varšavos atvykęs užsienių reikalų minis-terijos atstovas grovas Luben-skis.

NEPRIKLAUSOMYBĖS REI- KALAVIMAS DIDĖJA.

Indijos nacionalistų ejęs La-hone seimas išnešė rezoliuciją, reikalaujant iš Anglijos nepriklausomybės ir nutarė autorizuoti kongreso pirminininką, idant jis paragintų visus įvairių In-dijos kraštų seimų atstovus rez-ignuoti iš savo vietų. Tuo mat bus nebendruojama su Ang-lijos valdžia ir laimėta visiškai Indijos nepriklausomybė. Taip gi komitetas paskyrė sausio 26 dieną Indijoje įvykint milžiniš-ką demonstraciją, kuria bus pa-remta visiškios nepriklausomy-bės reikalavimas.

IR VENGRAI RENGIA SI RUSIJOS BĖGT.

Keliems tukščiančiams Vokie-tijos kolonistų apleidus Sovieti-jos „rojų“, iš Rusijos pabėgt rengiasi ir kitų tautybių kolo-nistai. Iš Budapesto yra žinių, kad didelis burs ir vengrų ren-giasi Rusiją apleist. To prie-žastimi esanti ta, kad Rusijos komisarų valdžia nuo žmonių atimanti ukus ir žmones palie-kama be jokios nuosavybės gy-vent.

6,348 PASISVEIKINIMAI.

Pas amerikiečius yra įpročiu Naujuose Metuose pasveikint valstybės prezidentas. Šimet šis įprotis ir gi praktikuotas. Pre-zidentas Hooveris ir jo žmona pasisveikino net su 6,348 pilie-čiais rankų pasispaudimu. Tai užėmė ištisas keturias valandas. Ši ceremonija atlikta Washing-tono Baltajame Name. Žinoma, su tokia dauguma piliečių pa-sisveikinus, ponas prezidentas ir ponia prezidentienė pusėtina-i pavargo.

LATVIŲ LENKŲ SUSIARTI- NIMAS VILNIUJE.

Gruodžio 16 dieną Vilnių į-vyko steigiamasis latvių lenkų vienybės susirinkimas, pirmi-ninkaujant Vilniaus vaivada. Susirinkime dalyvavo savivaldy-bių atstovai su miesto galva-jant. Komisijos sudėtis yra to-kią: prof. Jablonskis, prof. Bal-čikonis, ponia Čiurlionienė, prof. Mykolaitis, docentas Skardžius, p. A. Kasakaitis, p. Kuzmickis, p. Talmantas ir p. Žiugžda. Be to, komisija nutarė kreiptis į švietimo ministeriją, kad į komi-siją būtų pakviesti dar kai kurie kiti kalbininkai ir peda-gogai.

PREKYBOS DERYBOS SU LATVIJA PO NAUJŲ METŲ.

Rygoje kalbama, kad preky-bos sutarčiai sudaryti derybos su Lietuva prasidės netrukus po Naujų Metų. Kas Latvijoje ypač susidomė-jimą, kelia, tai tas, kad gauta-me Lietuvos kontprojekte esan-bar esą muzėjai. Tam tikslui Kauno miesto valdyba nutarė pakviesti vietos inžinierius ar-chitektus eskiziniams planams duota teisė išsiimt užstatytus savo reikmenis iš užtato vietų. Bendrai, Italijoje laike karališ-kių vedybų buvo didelio pau-zi-mo.

BAŽNYČIOJ RADO KALĖ- DOMS „DOVANĄ“.

Gruodžio 15 dieną Šaritų bažnyčioj Kaune rastas 5 dienų moteriškos lyties kudukis. Nu-gabentas į „Lopšėlį“. Tėvai ieškomi.

KARO LAUKO TEISMAS.

Karo lauko teismas šeštadie-ny nuteisė mirt plečkaitininkus Bieliauską ir Virnicką. Pada-vus prezidentui malonės prašy-mą, mirties bausmės pakeista kalėjimu visam amžiui.

Visi Sukruskim Paminėt Vytauto Jubilėjų

Lietuvos Didžiojo Kunigaikš-čio Vytauto Didžiojo, laikinojo komiteto skyriams organizuot sekcijos atsisaukimas į Ameri-kos organizacijas, kuopas, drau-gijas ir visuomenės veikėjus, D. L. K. Vytauto didžiojo 500 m. jo darbų minėjimo jubilėjaus reikalau.

(1430—1930)

D. L. K. Vytautas buvo lie-tuvių tautos jėgų vienytojas. Savo uoliais darbais ir jėgomis iškėlė Lietuvos vardą augščiau kitų Europos tautų. Vytauto laikais Rusija prieš Lietuvą, buvo maža bejėgė valstybė. Len-kija visame kame skaitėsi su Lietuva. Vytautas nesibijojo pult Totorių, nei Kryžiuočių, to del, kad Vytautas mokėjo palaikyt tautos vienybę.

Butų daugiau nei peiktina, jei mes, Amerikos lietuviai Vy-tauto ainiai, kurie pakartotinai taip daug kalbame apie vienybę, nepasinaudotume tuo kilniu obalsiu „Vienybė—Galybė“ ne-susiburtume į vieną bendrą darbą minėt tą didžiulę tautiš-ką šventę 500 m. mūsų D. L. K. Vytauto mirties sukaktu-vėms.

Kur tik yra kokia draugija, kuopelė ar pavienis veikėjas, visi, kaip vienas, stokime į ben-drą darbą. Organizacijų cent-ralį į kuopos, nepasilikite ir ne-atsakykite šio darbo, nes jūs konstitucijose, nuo pat isiku-rimo jūs organizacijų, stovi iš-spausdinti kilnus obalsiai. „Pami-nėš mūsų tautos didžiųjų veikėjų darbus“, ypatingai drau-gijos, pasivadinusios D. L. K. vardu, privalo šiuo momentu pa-sirodyt gausiais darbais, ir fi-nansine parama.

Didžiojo New Yorko ir New Jersey apylinkės lietuviai veikė-jai dar spalį 10 d., turėjomė bendrą konferenciją, išrinkome laikinąjį komitetą, kuris pasis-kaus įvairiais darbais į įvai-rias sekcijas. Jau trečias mėn. dirba prirengiamąjį darbą, ren-kasi kas savaitę, planuoja dar-bus jubilėjų minėt, kuris pla-nus įteiks šaukt jau artimai konferencijai, kuri yra kviečia-ma sausio 19 d. Brooklyn, N. Y.

Nelaukdami nieko, šaukite vietos draugijų ir veikėjų suei-gas ir sutvarkite D. L. K. Vy-

IS VYTAUTO 500 METŲ MIR- TIES JUBILEJAUS KOMITE- TO VEIKIMO.

Gruodžio m. 7 d. įvyko eilinis komiteto posėdis, kuriame svar-styta visa eilė aktualių reikalų. Placiai aptarta lėšų gavimo klausimas. Lėšų surinkimo at-ti žvilgiu pirmą vietą užima Ro-kiškio apskr. komitetas, kuris atsiuntė apie 5,000 litų.

1930 metais tikimasi sulaukt labai daug svečių iš užsienio, ypač, iš Amerikos lietuvių. A-merikoj jau varoma plati akci-jia. Lietuviams emigrantams informuot apie Vytautą ir apie Lietuvą, leidžiama speciali kny-gelė lietuvių kalba, kuri bus platinama Amerikoje ir Lietu-voje. Knygelę redaguoja žino-mas Amerikos lietuvių rašyto-jas ir veikėjas V. K. Račkaus-kas.

Kalendoriaus vieton bus iš-leista per 100,000 egzempliorių populiaros brošiūros, kuri bus platinama visoj Lietuvoj nemo-pareigose Lietuvoj moteris.

tauto komitetus ir nuo to ko-miteto vardo siųskite atstovus su pilnais įgaliojimais tartis vi-sais reikalais. Taip pat drau-gijos prašomos siųst savo at-stovus su mandatais, kaip ir pavieniai veikėjai visi dalyvau-kite šiam suvažiavime, nes jis svarbus tuom, kad reikia vi-siems bendrai pasitart ir išrinkt pastovų atsakomąjį komitetą paremt prirengiamuosius pla-nus ir iki šiol nuveiktų darbų, kurie negalėjo laukt suvažiavi-mo.

Dalyvaudami šioje konferen-cijoje, jūs palengvinsite darbus ir sau ir mums, nes tais rengi-mais planais mes pasidalinysim su visais. Mūsų programoj yra tokių punktų, kurie apima visą Amerikos lietuvių visuomenę, kaip yra plati Amerika. Vietų komitetai be to negalės apseit, ir štai, keletas pavyzdžių.

a) Tautinę dieną, bus duoda-ma programa visoj Amerikoje;
b) Siųst į Lietuvą Amerikos lietuvių vardu delegacijos;

c) Įteikt Lietuvai nuo Ame-ricos lietuvių amžinai minimą dovaną D. L. K. Vytauto jubi-lėjaus atminčiai, taip kaip lais-vės varpo;

d) Vienaip surengt dainos šventę;

e) Lietuvių bažnyčiose įrengt speciales pamaldas už žuvusius del Lietuvos laisvės;

f) Pasiųst į Washingtoną de-legaciją, visų Amerikos lietuvių vardu.

Šių darbų nei vienas pavienis asmuo negali atlikt. Reikia vi-siems susitart taip, kad mūsų darbai būtų atžymėti kitataučių spaudoje, ir kad dar kartą šia proga galėtume iškelt savo bal-są ir tart atvirą žodį už mūsų sostinės Vilniaus išvadavimą.

Pageidaujama taip pat, kad atskiros grupės ir kolonijos bei draugijos ruoštųsi atžymėt sa-vo buitį, nuo savęs siųstų dele-gacijas į Lietuvą su dovanomis, padidint amerikiečių lietuvių keliaujančių burį svečių.

Pasitikėdami, kad šis jau ne-beiprmas mūsų atsiliepiamas ne-bus veltus, su gilia pagarba pa-silieikame liki pasimatysim.

Vytauto komiteto skyriams organizuot sekcija:

A. B. Strimaitis,
Kun. P. Lekešius,
A. S. Trečiokas.

kamai. Taip pat numatoma ir visa eilė kitų leidinių. Jų tar-pe ir Vytauto biografija su bib-liografijos apie Vytautą prie-du.

Paskutinis k-to posėdis turė-jo siurprizą. Posėdžio metu atė jo du jaunu vaikinų ir atnešė didelę medinę sėdinčio Vytauto stovylą. Padirbo ją savamoks-lis, vos pasirašyt tegalis, 18 me-tų, stalius, žemaitis Vladas Iva-nauskas, kilęs Betygalos val. Raseinių apskr. Dabar jis gy-vena Eigulijų kaime Sakalausko namuose, prie Kauno. Stovyla nukopijuota iš Vyr. Vyt. K-to išleisto plakato. Posėdis pripa-žino, kad Ivanauskas turi dro-žinėjimo gabumų ir nutarė siu-lyt švietimo m-jai jį paremt, kad jis galėtų bent gerai sta-liaus amato pramokt.

P. Bronė Buivytė, išlaikiusi egzaminus, paskirta žarnių ge-ležinkelio stoties viršininko pa-dėjėja. Tai pirmoji tokiose pareigose Lietuvoj moteris.

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas. Ieidišias kas penktadienis.

S. E. Vitaitis — Redaktorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negražinama, jei nėra pridėta pašto ženklų jų sugrąžinimui.

Redakcijos Straipsniai

SLA. NOMINACIJOMS PRAEJUS.

Su gruodžio 31 d., pereinamųjų metų, pasibaigę SLA. Pildomosios Tarybos nominacijos. Kokie nominacijų daviniai kol kas nežinome. Šitai galėsime sužinoti tik tuomet, kai Pildomosios Tarybos paskirta balsų skaitymo komisija balsus suskaičiuos ir juos oficialiai paskelbs organe. Sprendžiant iš praėjusių reikia pasakyti, kad beabejonės ir šių nominacijų balsų suskaičiuojimo darbas bus painus ir ilgas dėl daugybės pažymėtų kandidatų. Bet vis tik galima tikėtis, kad taip labai SLA. narių laukiamos nominacijų pasekmės galutinai paaiškės apie vidurį šio sausio mėnesio.

Nežinant nominacijų davinį, negalima ir galutinai išvadų daryti dėl pačių nominuotų kandidatų sąrašo. Tuo tarpu galima pažymėti tik kaip kuriuos jau žinomus faktus, kurie mums daug ką pasako.

Pirmiausiai reikia pažymėti, kad šių nominacijų metu ėjo smarki agitacija visomis pusėmis. SLA. nariai buvo apversti visokia agitacija: visokiais spaudintais lapeliais ir gyvu žodžiu varoma agitacija. Kai kurių lapelių ir gyvu žodžiu varomos agitacijos tonas buvo destruktivio turinio. Šmeižtais ir net inkriminavimo siekiančiais kaltinimais šita agitacija buvo paremta. Tokia agitacija pasižymėjo Komunistų Partijos propagandistai, kurie nedrįso net savo vardų po šmeižtų lapeliais padėti. Visi tokie lapeliai buvo vien „progresyvių“ vardu pridengti.

Apie varomą agitaciją tokiomis lapeliais, po kuriais pasirašė savo vardus SLA. veikėjai, nėra reikalo kalbėti. Kuomet nesislėpdamas ką nors kritikuoja ar kokį nors agitaciją varo, tai aišku, kad jis skaitosi su savo žodžiais ir remiasi vien aiškiais faktais. Nesa nei vienas rimtas ir sąžiningas žmogus nesutiks savo vardu šmeižtus, kolones ir inkriminuojančius kaltinimus kitų žmonių adresu skelbti. Be to, kiekvienas savo vardu ką nors kalbantis atsako už savo žodžius ir visuomet jį gali traukti atsakomybėn by vienas, kuris jaučiasi neteisčiai apkaltintas ar įžeistas.

Su slapukų varoma agitacija yra visai priešingai. Tokioje agitacijoje be jokios atodairės priešingo nusistatymo žmonės niekinami, šmeižiami, inkriminuojami. Mat slapukas neima atsakomybės už savo žodžius, už savo šmeižtus ant kitų žmonių pilamus. Ir šiose S. L. A. Pild. Tarybos nominacijose tokios slapukų agitaci-

jos, vien niekinimais ir šmeižtais paremtų kaltinimų buvo daugiau, negu by kuomet pirmiau Susiv. Lietuvių Amerikoje viršininkų nominacijoms einant, buvo daugiau, negu švarios SLA. veikėjų vardu varomos agitacijos. Nors tie visi šmeižtų lapeliai buvo pridengti „progresyviais“, tačiau nuopelnas už tokius purvinus lapelius aiškiai priguli Komunistų Partijai. Nesa, netik tokius lapelius tos partijos organai išspausdino, bet vienval panašaus turinio, vien šmeižtais ir kolonėmis paremtus, straipsnius komunistų organai skelbė tiek redakcijų vardu, tiek įvairių slapukų vardu. Tokios žemos ir nekultingos priemonės agitacijai SLA. viršininkų rinkimuose nedaro garbės nei Komunistų Partijai, kaip tos agitacijos inžinieriui, nei tiems S. L. A. nariams, kurie pavedė savo kandidatūrą į SLA. viršininkus Komunistų Partijai globoti. Drįstame spėti, kad nominacijų daviniai parodys Komunistų Partijai ir jos kandidatams į S. L. A. Pildomąją Tarybą, kad ir naudos mažai iš tokios nešvarios agitacijos.

Antras svarbus faktas šiose nominacijose paaiškėjo, tai SLA. narių rimtumas ir pilniausias subrendimas organizacijos reikalus įvertinti ir rimtai svarstyti savo svarbias ir atsakingas pareigas sulig SLA. Pildomosios Tarybos išrinkimo. Nežiūrint tos visos augščiau išskirtos agitacijos, narių didelė didžiūma išsilaukė ligsvaroje ir parodė, kad jie Susivienijimo reikalus stato augščiau visokių partijų užmačių. Reikia spėti, kad iškeltas faktas dėl Komunistų Partijos pasikėsinimo net konspiratyvių suokalbių keliu užvaldyti Susivienijimą, daugelį SLA. narių pastatė Susivienijimo likimo ir jo reikalų apsaugojimo sargyboje. Ypatinai SLA. narius sujungino pačios Komunistų Partijos Centro Biuro oficialis pareiškimas, kad ši partija yra pasirijusi Susivienijimą užvaldyti ir anksčiau ar vėliau ji turi to savo tikslo pasiekti. Taip pat nemenkesnių faktorių buvo SLA. narių išjodinimui ir oficialis Komunistų Partijos pasiskelbimas, kad jie siekianti Susivienijimą užkariauti grynai partiniais tikslais, kad Susivienijimas bus naudojamas rusiško komunizmo plėtimui lietuvių visuomenėje. Už šitą atvirumą Komunistų Partijos centras reikia pagirti. Tas sudomino S. L. A. narius ir todėl šiose nominacijose, kiek galima spręsti iš kuopų pranešimų, dalyvavo nesulyginamai didesnis skaitlis SLA. narių, negu by kuomet pirmiau.

Tačiau negalima praleisti nepastebėjus ir to neigiamo fakto, kad vistiek didelis nuosimtis SLA. narių pasiliko gludėti apsilėdime ir tokiame svarbiame momente, kaip šios SLA. Pildomosios Tarybos nominacijos. Drįstame spėti, kad bus apie trečdalis, o gal ir daugiau, tokių SLA. kuopų, kurios nominacijose visai nedalyvavo. Tai yra niekuo nepateisinamas tv visų SLA. kuopų apsilėdymas. Nejaugi tose kuopose nėra nei po

vieną veikėją, kurie suprastų organizacijos narių tas svarbias ir būtinas pareigas sulig išrinkimo tinkamų organizacijos viršininkų? Mums tiesiog nesuprantama, kodėl tokis didelis nuosimtis SLA. kuopų apleidžia tas savo privalingas pareigas. Prie šios progos galime tik išreikšti pageidavimą, kad ateityje nei viena S. L. A. kuopa neapleistų šitų savo būtinų ir svarbių pareigų; kad sekamuose galutinuose Pildomosios Tarybos rinkimuose dalyvautų visos SLA. kuopos ir kiekvienas SLA. narys atiduotų savo balsą už tinkamiausius kandidatus į SLA. viršininkus.

Praėjus nominacijoms, S. L. A. veikėjai turi daugiau laiko kitiems organizacijos darbams. Turime dėl mėnesio ramaus laiko, nes galutinai rinkimai prasidės tik su kovo mėnesio pradžia. Šitą laiką saunaudokime kultūriniam veikimui ir organizacijos plėtimui. Po dviejų mėnesių vėl prasidės galutinai Pildomosios Tarybos rinkimai, prisirengimas Seimui ir Seimo delegatų rinkimas. Tuomet vėl mažiau laiko S. L. A. veikėjai turės kultūriniam veikimui ir organizacijos plėtimui. Ypatinai visi padirbėkime jaunųjų organizavimą klausimu. Kur tik galima sudaryme pirm Seimo jaunųjų kuopas, pasistengkime išaiskinti jauniesiems SLA. veikėjams, kad labai svarbu jiems dalyvauti busiančiam SLA. Seime, nes tuo būdu jie pratinsis, auklėjasi svarbiems organizacijos darbams. Be to, pasistengkime veikti su SLA. jaunuliais ir visomis išgalėmis remkime jų veikimą. Visi veiklieji SLA. nariai šias savo pareigas žino ir beabejonės pasistengs jas kuosekmingiausiai atlikti.

AMERIKONŲ TOLERANTIŠKUMAS.

Gal daugiau nei kur kitur Amerikoje yra tolerantiškumo žmogaus nuomonei. Taip pat amerikoniškai labai budriai saugoja konstituciją ir brėžtus piliečių laisvės principus. Šitai kuoaikiškiausiai paliudija kad ir neįžymus atsitikimas su Magistrato teisėju Sabatino, Brooklynė.

Kučių dienos popietę suareštuota du jauni žydukai: David ir Miriam Weiss, pirmasis 17 metų amžiaus, o antroji mergaitė 15 metų amžiaus. Juos areštavo už rinkimą aukų subvėse Gas-tonijos streikieriams ir apkalbines juos neteisėtai pinigų renkant, policistas uždarė kalėjimą. Suareštuoties išbuvę kalėjime tris dienas ir naktis, taigi ir Kalėdų dieną, buvo pastatyti prieš teisėją Sabatinį ir jie prisipažino prie kaltės.

Jaunuoliui Weiss prisipažinus ir teisėjo paklausimą, kad jis yra nariu Jaunųjų Komunistų Lygos Amerikoje, teisėjas Sabatinis smarkiai išbarė vaiką, panaudodamas net gana šiurkščius žodžius ir pasakydamas, kad vaiko protas yra užnuodintas ir kad jam reikia gerai įkirsti su bizumu, tuomet jis pasitaisys. Taip pat teisėjas išbarė ir vaikų motiną, kad ji tokioj dvasioj savo vaikams leidžianti auklėti. Ir taip šiurkščiai, net iki žiaurumo siekiančiais žodžiais teisėjas Sabatinis išba-

res paluosavo jaunulį be jokios bausmės, o jo seserį pasiuntė į vaikų teismą, kur ji irgi buvo paleista be bausmės.

Rodos menkas dalykas. Rodos kam čia gali rūpėti, kad teisėjas peržiauriai išbarė vaiką. Tačiau visa New Yorko spauda atkreipė į tai dėmesį ir net laikraščių editorialais pasmerkė tokį teisėjo pasielgimą. Visi laikraščiai pažymėjo, kad teisėjas neturėjo jokios teisės kištis į jaunulių įsitikinimus, nes visokiems įsitikinimams laisvę garantuojanti konstitucija. Be to, teisėjas perdaug žiauriai užsiuolęs ant jaunulio, kas negali būti toleruojama Amerikos teismuose. Teisėjas galėjęs jaunulį teisti tik už tą prasižengimą, dėl kurio jis buvo suareštuotas, bet nekamantinėti jo politinius įsitikinimus ir už tai jį smerkti, net išmetimu iš mokyklos grumojant.

Aktyvaizdoje tokio Amerikos spaudos nusistatymo gali būti aišku kiekvienam, kaip budriai spauda daboją Amerikos žmonių laisvės ir teisėtumo principus. Gyvai net editorialais atsiliepia į tokį menką atsitikimą, kuomet tas liečia žmogaus politinių įsitikinimų laisvę ir teismo tvarką. Tas parodo Amerikos žmonių tolerantiškumą kito žmogaus įsitikinimams.

Ivairios Pastabos

SVENCIŲ LINKSMYBIŲ DAVINIAI.

Pildant Amerikos papročius, Kalėdų ir Naujų Metų švenčių laiku gerai pasilinksminėti, tik vienas New Yorko miestas turi sekamus davinius: nuo Kučių vakaro iki sausio 2 d. ryto nuo perdidelio, arba nuo nuodingų alkoholinių svaigalų naudojimo 8 asmenys mirė ir 220 asmenų tik vienoje Bellevue ligoninėje kankinasi. Šioje skaitlinėje yra 28 moterys. Kelis mirusius ir kelis dar besikankinančius po ličiai suarankiojo nuo šalygatvių, kuomet jie ar nuo persigėrimo, arba nuo nuodingų svaigalų nuolpo eidami šalygatvių.

Tai jums ir „sausas“ Amerikai! Tačiau davatkiski prohibicijos šalininkai tikrina, kad šiandien miestų gatvėse girtų žmonių nesimato, kad Amerikos gyvenimas švaresnis ir šviesesnis, kuomet prohibicijos įstatymas viešpatauja. Tačiau ko tokie tikrinimai verti, tai liudija kad ir čia suminėtos švenčių linksmybių aukos. Žinoma, smerktinas yra ir tokis žmonių paprotys, kad švenčių metu stengiasi net iki susirgimo alkoholinių svaigalų prisilakti.

KEISTAS PAPROTYS.

Amerikoje yra gana keistas paprotys, kad Naujų Metų dienų Jung. Valstijų prezidentas turi sveikintis paduodamas ranką visiems atėjusiems jį pasveikinti. Todel ir šių Naujų Metų dienoje prezidentas Hooveris turėjo „laimės“ pasveikinti 6,348 piliečius. Tulam Vašingtono dailiųjų pirtutinių teko garbė pasveikinti prezidentą Hooverį. Sveikintimas tęsėsi kelias valandas, todel nekurie sustoję eilėn piliečiai buvo atsiųsti net užkandžius, kad neišalkus perdaug ir nenustojus jėgų gerai pakratyti pono prezidento ranką.

Tukstančiai piliečių džiaugiasi gavę progos pasiveikinti su prezidentu, o prezidentas Hooveris antrytojaus džiaugėsi su išrinkusia dešine ranka. Taigi reikia būti Jung. Valstijų pre-

Šį skyrinį veda DR. I. B. BRONUŠAS, 3037 O'Donnell St., Baltimore, Md.

ŽMONIŲ SVEIKATA

Visus šiam skyrini skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, cionai paduotu antrašu.

(Užbaiga)

III. Atsargumo Reikalingumas Laikė Dantukų Dygimo.

Sveikas kudikis neprivalėtų sirgti laike dantukų dygimo. Jei kudikis tuo tarpu nesveikuoja, tai galėtų paeit iš priežasties maisto nevirskinimo, šalčio arba bonkutės švarumo neprižiūrėjimo. Laikė dantukų dygimo kudikis galėtų greičiau susirgti, todėl motina tuo tarpu turėtų atsargesnė but su valgiais.

Jei kudikis suserga, tai vietoje davinėjimo įvairių syrapų arba kitokių patentuotų vaistų, kreipkitės prie gydytojaus.

Sumaninga motina negastuoja apie taip vadinamą antrąją vasarą. Gerai prižiurimas ir maitinamas kudikis laimingai praleidžia kaip pirmąją, taip ir antrąją vasarą.

Visokių ligų išvengimui reikia kudikio maitinti švariai ir uždengtą šaltoje vietoje užlaikyti.

IV. Kudikio Maudynė.

Kudikio geras ar blogas budas priklauso nuo švarumo.

Jei kudikį švariai užlaikoma, tai iš jo išaugs geras kudikis.

Prieš kudikio idėjimą į maudynę kiekviena motina pirmą turėtų patirti vandens šilumą.

Kudikio maudymui reikėtų tik baltąjį muilą vartoti.

Jei pasirodo, kad kudikis neigaliuoja nuo karščio išbėrimų, tai tokiame atsitikime motina privalėtų jį maudynę įpilti vieną arbatinį šaukštuką taip vadinamos sodos bicarbonatis.

Laikė maudymo kudikio galvėlę reikalauja ytin atsargaus apiplovimo.

Kudikio palutes pirmą išvairinama, o paskui išplaujama.

Prie kudikio apdangimo tik saugiosios sagutės tevertojama.

Drabužių srity kudikis reikalauja tik liuosų, paprastų, švarių drabužių.

V. Saulės Šviesa ir Tyras Oras.

Kudikiai, kaip ir įvairūs augalai, reikalauja saulės šviesos ir tyro oro.

Vasaros laikė kiekvieną kudikį reikia išnešti į sodną arba šiaip tyrą orą.

Kudikiai reikalauja saulėtų miegamųjų kambarių.

Kudikiai turėtų miegoti prie atidarytų langų.

zidentu, kad turėjus laimės pakurti, ką reikią sveikintis net iki rankos sutinimo. Begalo keistas ir neišmintingas paprotys.

ZDYDŲ TAUTINIS SUSIPRATIMAS.

Keturi metai atgal Amerikos žydai sumanė padaryti vėjų aukų rinkimui, kuriomis jie šelpia kitose valstybėse gyvenančius žydus. Į tokią pašalpą įeina parama žydų tautinių reikalų visame pasauly, suteikimas pašalpos žydams labdarybės būdu, pagelba žydų bizniam ir kt.

Šitas vėjus prasidėjo rugsėjo 12 d., 1925 m., Philadelphiajio. Dabar to vėjus komiteto pirmininkas David A. Brown praneša, kad surinkta jau \$15,000, 000 aukų ir su pradžia 1930 metų dar kelis milijonus dolerių sukeltojus iš seniaus padarytų žmonių paprotys, kad švenčių metu stengiasi net iki susirgimo alkoholinių svaigalų prisilakti.

RAŠO ŠAKĖMIS ANT VANDENS.

Chicago komunistų organelas slapukas iš Denver, Colo., paleidžia glėbį šmeižtų prieš Vitaitį. Tuos savo šmeižtus bando paremti neva „faktais“, „faktai“ remiasi vien melais ir nesąmonėmis, taip ir su šio slapuko „faktais“ išsina.

Jis, pavyzdžiui, sakosi Vitaitį gerai žinąs, nes sykiu dalyvavo tvėrime „Sandaros“ 1916 metais ir daug kartų esąs konferavęs su juomi ir kompanija. Tuo tarpu 1916 metais Vitaitis buvo „Ateities“ administratorium ir apie tvėrimą kitų laikraščių visai nemanė. Iš viso, reikia būti Jung. Valstijų pre-

nemanė, kad kuomet nors bus įkurta „Sandara“. Todel ir tas slapukas negalėjo „konferuoti“ su Vitaičiu ir kompanija 1916 metais „Sandaros“ tvėrimo reikalu. Arba vėl jis suopia: „Kai Vitaitis iš „Ateities“ red. buvo paimtas „Tėvynės“ redaguoju, tai vienas iš „Sandaros“ vadų atsakė man, kad prie „Tėvynės“ yra geriau apmokama vieta ir už tai Vitaitis daug smarkiau galės vesti kovą prieš progresyvius.“

Tikrenybėje gi Vitaitis „Ateities“ redaktorium niekuomet nebuvo ir kuomet jis gegužės 1 d., 1917 m., perėjo dirbti į „Tėvynės“ spaustuve kaip zeceris, tai dar ir šiandieninių „progresyvių“ lietuvių gyvenime nebuvo. Todel nei Vitaitis, nei kas kitas tuomet negalėjo „vesti kovą prieš progresyvius“. Vitaitis „Tėvynės“ redaktorium pastoj 1920 metų pradžioje ir į šią vietą nebuvo iš „Ateities“ red. paimtas, nes tuomet „Ateities“ jau nebuvo — tautinį susipratimą ir patriotinę gumą. Todel su nedidele ir po visą pasaulį išsimėčiusia žydų tauta visas pasaulis skaitosi.

Vadinasi, graibosi žmogelis lyg aklas tamsioje ir plepa pats nežino ką. Vienok randa galimomis savo melagystėmis pasiremdamas šmeižti Vitaitį. Šitą komunistinį melą numaskuojame vien tuo tikslu, kad dar kartą parodžius SLA. nariams kokiais melais ir nebutais dalykais komunistai operuoja prieš savo politinius priešus.

PATS SAVE SUPLEKIA.

Chicago komunistų organo Valonis be pasigailėjimo pats savo plepalus ir kolones prieš Vitaitį sumušė į dulkes. Negalėdamas atsispirti prieš „Tėvynės“ kritiką, kuriomis parodo Valonio ir kitų tos rusiškos „publicistų“ SLA. reikalais skelbiamų nesąmonių, melų ir plovonių vertę, griebiasi paskutiniųs priemonės. Jau ilgokas

Taip kudikį reikia guldėti, kad saulės spinduliai neplaktų jį jo akis.

Kudikį reikia guldėti dieną ir naktį paskirtoje valandoje.

Jei galima, tai kiekvienas kudikis turėtų atskirai gulėti.

VI. Atsargumo Reikalas Laikė Kudikių Auklėjimo.

Jei kudikis serga, tai kreipkitės prie gydytojaus. Be gydytojaus patarimo jokių vaistų nereikia vartoti, jei bent arbatinio šaukštuko ricinos aliejaus.

Kudikį reikia pasverti sykį į savaitę, o butinai — sykį į mėnesį.

Kiekvienas kudikis turėtų sverti ketvirtadį savo daugiau į savaitę pirmąs šešias mėnesias.

Kudikio nutildymui nepatariama duoti jokių taip vadinamų tildytojų, nes nuo jų jo burnelė galėtų užsikrėsti. Sveikas kudikis jokių tildytojų nereikalauja.

Kaip kudikį, taip ir jo maistą reiktų saugoti nuo musų. Musių kojos, paprastai purvais apsisėlusios, galėtų kudikį ir jo maistą užnuodyti.

Mažų kudikių nereiktų imties į įvairius išvažiavimus, nes jie galėtų užsikrėsti kokia liga minioje.

Kiekvieną kudikį reikia įčiepyti už šešių mėnesių.

Kudikio sveikatingumas priklauso nuo motinos išminties.

L. Pasteur'as buvo vienas žymiausių mokslo vyrų medicinos šakoje. Greta daugelio svarbių jo išradimų, svarbiausiais rokuojama tyrinėjimą apie karbunkulą ir hydrofobiją. Dar 1885 metais jis pasekmingai įskiepijo žmogų nuo hydrofobijos. Jis uždėjo bakteriologijos mokslą. Jis gimė 1822 metais ir mirė 1895 metais.

Lister'is atsižymėjo chirurgijoje toje prasmėje, kad jis patyrė būdą jos tobulybės atsiekimui dėka aseptijos išradimo.

Edvinas Kleb atsižymėjo patologijos mokslo srity. Greta Pasteur'o jis buvo vienas tų išradėjų, kurs patyrė ligų paėjimą nuo bakterijų. Jo tokis savarankiškas išradimas, be abejonės, paskatino džiuvos bakterijos išradėją daktarą Koch'ą ir kitus prie tolimesnių tyrinėjimų toje linkmėje.

laikas, kaip jis prašo SLA. narius „išvyti“ Vitaitį iš „Tėvynės“ redakcijos. Bet kadangi SLA. nariai vargšo Valonio nepasigaili ir jo prašymo neįspildė, tai pradėjo skelbti, kad „laikraštis, Vitaičio redaguojamas, liko niekam nevertu ir rečiau teskaitomu šlamštu“.

Šituo savo pareiškimu vargšas Valonis pats save išjuokia. Nesa Vitaičio redaguojamą laikraštį kiek drutas peikia, o tuo tarpu neparašo nei vienos išdrykusios savo pastabos, kad nebutų garbinamas Vitaitis ir jo redaguojamas laikraštis. Vadinasi, tas „šlamštą“ neleidžia Valonui net užmigti ramiai. Todel nenustabu, kad Valonis jei imanyty, tai šaukšte vandens prigrirdytų Vitaitį ir jo redaguojamą laikraštį. Tuo tarpu Vitaičiui del tų Valonio „lemenacijų“ nei šilta, nei šalta. Pasakysime dar daugiau: Vitaičiui būtų didžiausia nelaimė ir gėda prieš visą lietuvišką pasaulį, jei tokis iki ausų nigrimzdes į rusišką komunizmą ir į savo kolonijų klampynę Valonis girtų Vitaitį ir jo redaguojamą laikraštį.

TAKIOS TEISEJO ŽENKLAS.

Mūsų taikos teisėjai netrukus gaus tam tikrą ženklą. Prie tam tikro rėtežio ant kaklo jie tą ženklą nešios per teismo posėdžius, eidami teisėjo pareigas, kaip kad apygardos teismo ir vyriausio tribunolo teisėjai vilki togą. Tas ženklas bus skydo formos, su Vyčiu apvaliame dugne, Temidos svarstyklėmis viršum Vyčio ir atskleista įstatymų knyga ant aržuolo lapų vainiko skydo apacioje.

Toks pat padidintas ženklas yra sienoje įtaisytas paprasto Vyčio vietoje naujojo vyriausio tribunolo posėdžių salėj Kaune.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNUOLIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoja,
O dirbk, idant neitų ugnis ta ant nieko.
KUDIRKA

DR. S. T. TAMOŠAITIS
(THOMAS)

Dr. S. T. Tamošaitis yra gimęs ir pradinę mokyklą lankęs Lietuvoje. Pas savo gimines į Jungtines Valstijas jis atvyko dar jaunu budamas. Tulą laiką dirbo įvairiose biiznio įstaigose ir kartu lankė mokyklą. Atvykęs į Chicago jis stolo į Augštesniąją mokyklą (Y. M. C. A. High School). Vėliau gi įstojo į Lewis Institūtą su tikslu studijuoti mediciną, bet liga ir finansiniai trukimai tą mokslą eit sulaukė. Dar už kiek laiko su pagalba gerų žmonių lankė Loyola Universiteto dantisierios skyrių. Mokslo sekėsi labai gerai ir jį su pasižymėjimais, baigė birželio mėnesį, 1929 m., gaudamas Doctor of Dental Surgery laipsnį. Dabar Dr. S. T. Tamošaitis (Thomas) įrengė savo ofisą po numeriu 1608 Milwaukee Ave., (room 309, Tel. Armitage 1740), Chicago, Ill., kur kasdien priima pacientus. Dr. Tamošaitis yra mūsų organizacijos S. L. A. 36 kuopos narys. Mes šiam mūsų nariui linkime geriausios pėsekmių jo naujai įsigytoje ir pradėtoje praktikuoti profesijoje ir patiriame savo narius, reikalui esant, pas jį lankytis ir jį pamėti.

Vedybos su Svetimtaučiais

Tokiu antgalviu tulas jaunuolis Neveda „Tėvynės“ No. 51 rašo straipsnėlį, darydamas išvadas, kad skirtingų tautų jaunuoliams apsisvest nėra žalinga.

Ponas Neveda tokį savo pareiškimą jokių rimtų faktų neparemia ir matomai kalba savo jausmo vedamas. Pagalios matomai jis pats netiki savo žodžiams, jei juos kalba veidą užsidengęs.

Vedybų reikalas yra pamatu šeimos, tautos ir busiančios kartos. Apie jį kalbėti ir kitiems daryt įrodymus, privalome vadovautis ne savo jausmu, bet pastudiuotą rimtus gyvenime įvykius faktus.

Tulas laikas atgal Hersto laikraščiuose garsus Amerikos profesorius plačiai aprašė vedybinio gyvenimo reikšmę. Jis nesumąsamas faktais įrodė, kad žmonių gyvenime nėra žalingesnio dalyko, kaip tautinis mišinys vedybose. Jis, kaip faktą, paėmė buvusius ir esančius Europos karalius ir kunigaikščius, kurie dažnai veda su svetimtautėmis. Jų gyvenimą aprašydamas pastebi, kad tie didžiuai, esanti tautiniam mišiniui, nors buvo pertekę kapitalu ir savo vaikus galėjo išauklėti pasauliui genijais, bet nei vienas to nepadarė. Nepadarė todėl, kad tam kenkė tautinis mišinys.

Jis plačiai išstudavęs ir faktais įrodė, kad dvių skirtingų tautų vyras su moteria apsisvedę negali susilaukti normalių kudių. Jei kudičiai būs normalūs kuniškai, tai būs nenormalūs protiška ir iš tokių žmonių nei tauta nieko gero nesulaukia. Tas profesorius sako, kad tautinio mišinio kudių, nežiurint kaip auklėsi ir kiek pastangų dėsį jį mokinti, jis pasaulio genijum nebus, nes pati gamta jį prie to neleidžia. Taip gi jis pastebi, kad žmonių istorija kol kas dar nežino nei vieno garsaus žmogaus, kuris būtų kilęs iš tautinio mišinio. Tautinio mišinio auklėtiniai dažniausiai būs linkę prie kriminalizmo ir Amerikoje kriminalizmas stovi augščiau, negu kurioj kitą valstybę todėl, kad Amerikoje yra didžiausias tautinis mišinys.

Aš pilnai sutinku, kad Amerikoje augančiam lietuvių jaunimui, išlaikyti lietuvišką individualizmą yra nelengva, bet

antra vertus, juk nėra to kas negalima. Kiekvienas jaunuolis ar jaunuolė turi nepamiršti, kad jis ar ji eidami į vedybinį gyvenimą su kitos tautos asmeniu, asmeniškai gal save pasitenkina, bet busiančius savo kudičius amžinai gamtiškai gabumais nuskriaudžia.

Tiesa, gal ne vienoje kolonijoje rasime jaunuolių, kuriems lietuvių merginų stoka, arba priešingai. Bet jaunuoliai kas vasara gali turėti išvažiavimus, kuriuose galėtų plačiau susipažinti, susidraugauti. Čia organizuotas jaunimas S. L. A. kuopose ir šiame reikale gali sulaukti žymią rolę.

Lietuvi jaunuoli ar jaunuolė, jeigu rengiesi į vedybinį gyvenimą su svetimtaute ar svetimtaučiu, žinok, kad darai žygi nuskriausti savo busiantį brangiausią turtą — kudičius. Nežiurint kokios kalba tu kalbėsi, bet nepamiršk, kad tu esi lietuvių kilmės ir tik tos kilmės tau yra geriausias draugas ar draugė.

Jeigu laikraščiuose tokius opius gyvenimo klausimus judiname, vaduokimės ne jausmu, bet tvirtais gyvenime patirtais faktais.

K. J. Paulauskas.

Didieji Lietuvos Kunigaikščiai

Senovės lietuviai galėjo gyventi susiskirstę atskiromis kunigaikštystėmis, nes neturėjo labai stiprių kaimynų: rusai buvo susiskirstę atskiromis kunigaikštystėmis ir savitarpio kovose žūdėsi, lenkai taip pat nesudarė tvirtos valstybės. Šitie priešiniai puldavo lietuvių mažais būriais ir prastus ginklus tevardavo.

Bet kai vokiečiai atėjo į Baltijos pajūrį, kai jie nuveikė latvius ir prusus, kai pastatė savo koją Dauguvos, Vislos ir Nemuno žiotyse, — tai mažosios lietuvių kunigaikštijos nebegalėjo su jais kovoti, jei norėjo gyvos išlikti. Tik susimečius į didesnę valstybę tegalima buvo atremti visos Europos šelpiami kryžiuočiai.

Kai kurie kunigaikščiai tad suprato. Jie pradėjo imti į savo valdžią silpnųjų kunigaikščių žemes. Ilgainiui vienam jų pasisekė surinkti į savo valdžią visos Lietuvos sritis. Jį pradėjo visi vadinti didžiuoju Lietuvos kunigaikščiu.

Tačiau pačioje pradžioje nelengva buvo išlaikyti Lietuvos vienybę, nes mažieji kunigaikščiai gėdėdavo savarankiškai ir geruoju nepasidavė didžiajam kunigaikščiui. Kiek galėdami jie ardė naująją tvarką, — griovė didžiojo kunigaikščio valdžią. Čia jiems padėjo ir kryžiuočiai, ir rusai, ir lenkai; jie šelpė mažuosius kunigaikščius, kovojančius su didžiuoju. Daugiau kaip šimtą metų siautė Lietuvoje savitarpinės kunigaikščių kovos.

(Iš „Sakalėlis“)

JAUNIESIEMS PILIEČIAMS.

Viskas šiandien mainos, viskas šiandien kinta: Dvidešimts amžių — naujovės laikai! Kultura visokia smarkiai visur plinta, Neatsilieka nuo jos ir vaikai! Radio turi vaikų valandėles — Skelbia naujienas vaikučiams plačiai, Ne vienas jau eina vaikų laikraštelis, Rašo vaikams ir kiti laikraščiai! Reikia, kad mikiuntų protą piliečiai — Jauni piliečiai, tautų ateitis: Jiems ir tarnauja žinių pilni spiečiai — Vaisiaus derlingo jau yra viltis. Daug užduočių prieš pasaulio jaunimą — Gausus jaunimas tautos saugas: Žmoniškas pradas čia viršų tai ima, Tautos tautų lai daugiau nebesmaugs! Skurdą tai pat jau sunku bėpakęsti — Jo išgyvens busimoji karta! Žodžiu, — pilietis, kuris šiandien bręsti, Rupinkis proto ir kuno mankštą!... Radio, laikraščiai, daug kas tarnauja — Tik ir domėkis, klausyk ir skaityk: Ginklas tas tvirtas — kietai imk į sauja, Ateičiai laimę pasieks išsyk!...

Arėjnas (Leonas) Vitkauskas.

„Man Truksta Vaizduotės, Bet ne Kantrybės“

ANATOLE FRANCE APIE SAVE.

Tvirtinama, jog genijus susidaro iš 98% darbo ir 2% talento. Visi genijai tik darbštumu ir ištverme pasiekė garbingą vardą. Vienas žymiausių francūzų rašytojų Anatole France, Nobelio premijos laureatas, charakteringai apie visą tai rašo: „Man dažnai savo raštus reikia septynis sykius taisyti. Man truksta vaizduotės, bet ne kantrybės. Mano svarbiausieji darbo įrankiai: klėjai ir žirkklės. Jūs labai stebitės... aš nusirengiu prieš jus. Be abejo, jūs manote, kad angelas man įkvėpė puslapius ir skyrius. Aš rečiau tejaudiu įkvėpimo pusele. Mano plunksna neturi nieko liriško. Aš niekuomet nebuvau apsaigęs... darbu. Aš rašiau sunkiai“.

Atiduodamas savo raštus spaudai A. France, dažnai imdavosi klijų ir žinklių. „Tepirada žirkklės šokt, — sakydavo jis — Ach, žirkklės! Kas sugebės apdailuoti jus naudingumą literaturoje! Rašytojas visuomet atvaizduojamas su žąsies plunksna rankoje. Tai jo ginklas. Aš norėčiau, kad mane atvaizduotų su žirkklėmis kaip siuvėją“.

Žirkklėmis rašytojas iškirpdavo atskiras frazes iš savo rankraščio, ključiodavo jas vieną su kita, skirdavo, išskirdavo kitų ryšių. Jis perkirdavo 30 kartų savo abzus. Pagaliau jis džiaugsmingai sušukdavo: „Laimėjimas! Paskutinės frazės dabar stovi priešaky!“ Levas Tolstojus taip pat savo raštus po keletą kartų pertaisydavo.

Daugelis kritikų nurodo, kaip A. France, Francūzų Akademijos narys 1922 m. apdovanotas Nobelio premija, yra ėmęs savo siužetus iš gausių literatūros šaltinių ir juos kiek pakeitęs mėgdavo kartot įvairiuose savo kuriniuose. Apskritai, A. France mėgsta pakartojimus, kaip tam tikrą „ekonomiją“ savo kurinių technikoje. Bet užtat jis savo pažiūrų alfa ir omega laiko formą.

„Forma, — sako jis, — yra auksinė vaza, turinti savy mintį, tekančią esenciją ateičiai... Forma ir mintis neskiriami... Vargas tam, kas niekina formą; galima palaikyti savo šlovę tik formos pagalba. Idėja turi reikšmę tik del formos, duot naują formą senai idėjai — tai visas menas ir vienatinė kuryba, priinama žmoniškai. Kodel? — mes paklausime. O gi todėl, kad nė vienas žmogus negalys drįst manyti, jog tai, ką jis mano, nebuvo jau manyta iki jo kito žmogaus.“

A. Anas.

NUPIOVĖ ŽOLELĖ.

(Laudies Daina)

Išaušo aušrelė,

Prasvito dienele,

Patekėjo šviesi saulytėlė.

Ateina broliukai

Su plieno dalgeliais,

Ketin piauti žalią žolytėlę.

Nupiovė žolelę,

Nupiovė žaliąją

Ir sumušė didžius pradalgėlius.

Ateina seselės

Su naujais grėbliais,

Ketin grėbti žalią žolytėlę.

Sugrėbė šienelį,

Sugrėbė žaliąjį

Ir sudėjo didžius kupetėlius.

Atvažiuoja broliukai

Su širmais žirgeliais,

Ketin vežti žaliąjį šienelį.

Suvežė šienelį,

Suvežė žaliąjį

Ir sukrovė naują daržinėlę.

SLA. JAUNUOLIŲ DARBUOTĖ

DETROIT, MICH.

SLA. 364 Jaunuolių Kuopos Susirinkimas.

Gruodžio 22 d., Lietuvių Svetainėje SLA. 364 k. laikė savo priešmetinį susirinkimą, kuriame buvo išrinkta kuopos valdyba, atlikta P. T. nominacijos ir kiti reikalai apsvaistyti. Kuopos valdybą išrinkta: pirm. p-lė Žukauskaitė, protokolo sekretorius V. Naujokas, finansų sekretorius A. Andriulius, išd. p-lė Birutė Smaliūtė.

Nutarta rengti pasilinksminimo balių, kuris įvyks Lietuvių Svetainėje, sausio 25 d. vakare. Išrinkta komisija orkestro organizavimui: V. Naujokas, V. Smaliūtė ir B. Smaliūtė.

Organizatorius A. Andriulius darbuojasi gana sėkmingai prirašyme naujų narių.

F. Motuzas.

Kaip Prusai Savo Laisvę Gynė

Dvasios Laisvę Tikrasis Nepriklausomybės Laidas

Rašo Juozas Pronskus

(Tąsa)

Vulfstanas rado, kad Prusų ar Aisčių kraštai vedė labai gyvą prekybą per Haethum uostą Slezvige su kitomis valstybėmis. Jis rašo: „Aisčių žemė yra labai didelė ir turi daug pilių, ir kiekvienoj pily yra karalius. Taip pat ten yra daug medaus ir žvejybos, ir karalius ir turtingieji geria kumelės pieną, o neturtingieji ir tarnai geria midų. Jų tarpe yra daug vaidų. Alaus jie neverda, nes pakankamai turi madaus. Aisčių mirus, jis ilgą laiką nelaidojamas. Aisčiai moką lavoną taip sušaldyti, kad vasarą ar žiemą, jis laikosi sušalęs ir negenda. Visą tą laiką eina šermenys ir sporto lenktynės, kur greičiausi jokiai gauna geriausias dovanas. Po to numirėlis deginama ir šermenys baigiamos.“

PIRMIEJI KRYŽIAUS GYVUNAI.

Lenkai 966 metais priėmė krikščionybę ir greit po to prasidėjo krikščionių vienuolių misijos į Prusų žemę. Pirmas žinomas atkeliavo vyskupas Adalbertas su keliolika benediktinų vienuolių ir išsikėlė iš laivo į Preglos upės krantą. Prusai patyrė kokių tikslu tie svečiai atkeliavo, pareikalavo, kad jie nieko nelaukė aplaistų jų šalį. Adalbertas neklausydamas pradėjo giedoti kokią ten psalmą. Tada vienas prusas smogė basliu Adalbertui skersai pečių, kad net bibliją iškrito. Po to atėjūnai sugrįžo į laivą, bet sutarė nieko nesakę kitą vietą išlipti. Vakarę sutemus jie išlipo kitą upės pusę ir nuėjo į vieną ukį pas seniūną. Susirinkę žmonės paklausė jų kelionės tikslo. Adalbertas atsakė, kad jie atėję į sielų išganyt. „Gana tau, kad tu nenubautas ligi šios vietos atėjai; dabar tavo gyvybę išgelbės tik kuokubiausias išsinešdinas; mažiausias vilkinimas atneš tau mirtį. Mes ir visa mūsų valstybė pripažįstame tik vieną įstatymą ir vienodą gyvenimo būdą. Jūs tačiau norite mūsų perduoti svetimam, mums nežinomam įstatymui, tad rtyto sutiksime mirtį, jei šią pat naktį neišsinešinsite“, pasakė prusai.

Keleiviai nakties metu nuplaukė į pietvakarinį Sambijos kraštą ir išlipo šventame gojui, kur niekas, o ypač krikščionis neturėjo teisės kijos įkelti. Čia surado juos prusai, ir patį Adalbertą užmušė, kitus vienuolius paleido grįžti namo. Tai atsitiko 997 metais. 1008 metais atkeliavo kitas vienuolis, benediktinas Bonifacius Bruno su 18 kitų vienuolių. Prusai ne tik nebuvė užmirę Adalbertą žygio, išniekinant jų dievus ir šventvietes, bet dar labiau buvo nusistatę prieš visą, kas vadinosi krikščioniška, todėl išspėdami jie patarė naujam atėjūnui nūstot pamokslavus prieš jų dievus ir greičiau nešt lauk savo galvas. Bruno, priešingai, ne tik nepaklausė, bet dar atkakliau pradėjo kurstymą prieš prusų dievus ir papročius. Už tai prusai juos visus užmušė.

PASKUI VIENUOLIUS SEKA ARMIJOS.

Čia jau buvo proga įsikilti lenkų karaliui Boleslovui Smarkiajam. Ką misionieriai nepasiekė, tą turėjo kruvinas kardas atlikti. Boleslovas nutarė įsiveržti į prusus su kardu ir su krikščioniškos bažnyčios pagalba išplėsti savo valdžią Prusijoje. Gavęs leidimą iš krikščioniškojo Romos imperatoriaus Ottono Trečiojo, Boleslovas 1015 metais su dienele armija į gausią krikščioniškų kunigų bei vienuolių puolė į Kulmiją ir Prusiją, apiplėšė daug provincijų ir sugrįžo, apdėjęs prusus mokesniais, kuriuos prusai vėl numetė kai vos tik Boleslovas jų teritoriją aplėdo. Po to lenkai dar kelis kartus plėšė prusus ir prusai pastatė prie Vislos stiprią tvirtovę Graudenę, lenkamis graudent, ir su jos pagalba ne tik apsigynė nuo lenkų, bet dar atvadavo didžiąją dalį Pameranijos.

Po eilės karų su lenkų karaliais Mečislovu, Kazimieru, Boleslovu II, kuriuose lenkai su pagalba kitų krikščionių talkininkų pakartotinai prusų žemes nuterėjo ir apiplėšė, apie pusę dvilinkto šimtmečio Boleslovas IV vėl surinkęs skaitlingas armijas krikščioniškų plėšikų ir kunigų atėjo į Prusiją ir paskelbė, kad priėmė krikščionybę bus palikti laisvi, o atsiskakę bus išžudyti. Prusai sutiko priimti krikščionybę, ir Boleslovas, dideliu grobiu nešinas, išsikraustė, palikdamas kunigų armiją krikštui atlikti. Bet vos tik lenkai išsikraustė, kaip prusai visi sulig vieno grįžo prie savo dievų ir juos aukomis permaldavė, lenkų kunigų ligi vienam išvijo. Po to lenkai pradėjo žiaurus keršto plėšimus, kurie tęsėsi visą Boleslovo ir Kazimiero Teisingojo gadybę, bet prusai karžygiškai savo laisvę apgindavo.

Johannes Voigt sako: „Šitokiu būdu ne tik padarė nebegalima prusus sukrikščioninti, prie-

šingai jie padarė krikščionybę prusams dar labiau neapkenčiama ir žmonių mintyse sukėlė didelį nepasitikėjimą ir šlykštumą viso kas krikščioniška, ko per ilgus šimtmečius nebebuvo galima išdildyti. Tačiau prusų liaudies istorijos seklėjai visai nestebina nepasisekimas juos atversti. Gana patirta, kad žmonės, gyvenančius ant savo prosenoviškos žemės, senoj pastovioj tėvynėje, kur krašto gamta, kur kalnai, upės, miškai ir gojai yra suaugę su gyventojų tikėjimu ir kur tikėjimas yra dievišką perkėlęs į visa gamtišką, kur žemiška su dieviška pasidarė nebeatskiriama ir kur šventa su pasauliniais dalykais per vieną suaugę, kad tokius žmones kur kas sunkiau yra atversti ir perkelti į kitą minties ir tikėjimo rūšį, negu tokią tautinę šaką, kurios klajodamos ar kariaudamos yra su savo senaisiais kraštais atsiskyrę ir atsutvę savo tėvynės šventovėms, todėl bile naujai religijai kur kas lengviau pasiduoda.“

KĄ LIETUVIAMS-PRUSAMS NEŠĖ KRIKŠČIONYBĖ.

Pažiūrėjus arčiau į dalykų eigą ir rušį, kurie jie buvo prusuose ir negalėjo but kitaip, kaip kad istorija paduoda. Nes ką gi krikščionybė, pagaliau, siulė savo senoj formoj prusų tautai vieton jų senųjų dievų tikybos? — sako Voigt. Ilgus šimtmečius jie turėjo savo seną religiją su savo šventąja Romove, su savo šventais, maloniais gojais, su savo skaitlingais džiaugsmiais, savo šventėmis ir visu ceremonijų malonumu. Kiek tik atminimas siekia į žiliausių protėvių gadybę, ta tauta buvo laiminga ir laiminama savo ištikimu paklusnumu bei stipria meile savo dievams, per laimę ir gerbuvį naminiame gyvenime ir laisvę bei nepriklausomybę savo viešuose santikiuose. Ačiū seniems dievams ir šventajai Romovei, jie visa tai buvo išgiję, kas gyvenimą daro miela ir draugišką, visą dagą, visą turtą, visą gerbuvį ir palaimą; su jais buvo surištos visos tos linksmos šventės, su jais buvo surišta visa ta padėtis, kuri leido tautai gyventi taip pilnu gyvenimo saiku. Kad ir nebuvo gyvi dievų paveikslai, kurie stovėjo šventajame aržuole, tačiau senieji dievai gyveno pačiame gyvenime, pačiame ore ir savo garbintojų džiaugsmė. Ta religija buvo džiaugsmas ir džiaugsmas buvo religija.

Ir ką gi to vieton siulė krikščionybė? Ji pirm visa ko skelbė ant kryžiaus mirusį išganytoją, išgelbėtoją, kurio paties gyvenimas buvo viena ubagystė, kančia ir skausmas ligi pat mirties, kurio mokslas, kaip jis tada buvo skelbiamas, tik visko atsižadėjimas ir nustojimas, tik nuliudimas nusidėjimuose, tik žudymas kuono su visais jo pageidavimais, tik pasnikai ir apdumojimai laike jo švenčių ir maldos be iškilnių ir be džiaugsmo dienų. Ji skelbė dievą, kuris buvo miręs, kurį galima garbinti tik dvasioje, kurio paveikslas rodė tik skausmu permintą nelaimingą mirštantį žmogų, kurs, kaip atrodė, pats nepajėgė išsigelbėti nuo kryžiaus mirties; Dievą, kurio pagelba, kurio įtaka į gyvenimą, kurio visagalybė jo bejėgę padėty ant kryžiaus, visai neperprantama buvo. Kaip galėjo prusas perprast, kada krikščionybės apaštalai tą mirštantį vadino amžinai gyvenančiu, tą bejėgį ant kryžiaus visagaliu, tą pasigailėjimui ir nelaimės paveikslą amžinu gerumu ir amžinu išganytu, tą nužudytąjį išganytoją? Ir taip, kadangi prusai sveiku protu nepasidavė tai iš Azijos atneštai misterijai, neužligo ugnis, kardas ir vergija arba mirtis turėjo priverst. Mazovijos arba Mozurų kunigaikštis lenkas Konradas, nepajėgdamas pats savo spėkomis prusų pavergt, 1198 m. pakvietė Brolių Johannitų raitelių pulką, kurie ir paruošė dirvą Kryžiaus Raitelių Ordenui, kurs galutinai tapo įsteigtas popiežiaus Honorius III 1218 m.

KRYŽIAUS KARAI IR TAUTOS IŠNAIKINIMAS.

Prusai, pažinę savo mirtiną priešą, pradėjo smarkiai gult mozurus ir lenkus ir gelbėti savo atplėstas provincijas, vydami lauk iš jų vienuolių burius ir degindami jų lizdus. Tada pirmasis prusams paskirtasis vyskupas Kristonas sykiu su Konradu sumanė sukelti prieš prusus viusotiną kryžiaus karą. Tokį žygi ruošė juos dar labiau skatino Rygos vyskupo Adalberto pavyzdys, kurs su kryžium ir kardu buvo net ligi Dau guvos prasiskynęs. Pradėta varyt propaganda visose kaimyninėse šalyse šaukt savanorius. Neužligo susirinko didelė armija iš Vokietijos, Rogemijos, Silezijos, Lenkijos, Pameranijos, Vengrijos ir kt. Popiežius tai mobilizacijai gelbėjo su visu atsidavimu. 1318 metais jis išleido į Mainzo, Triero, Kelno, Magdeburgo, Salzbargo, Gniezno, Bremeno ir Lundo vyskupas ir jų sufraganus paliepimą, kad jie visus, kurie nenori dalyvauti kryžiaus karuose Jeruzolime, šauktų dėtis prie kryžiaus karo prieš prusus. Štai ištrauka iš popiežiaus įsakymo:

(Daugiau bus)

S. L. A. REIKALAI

Kelionės įspūdžiai

Rašo A. A. ZUKAS.
SLA. Generalis Organizatorius.

Osceola Mills, Pa.
Rugsėjo 27 d. aplankiau 256 kuopą, Osceola Mills, Pa. Ši kuopa yra nedidelė — narių turi vos 17. Kadangi šiame mieste randasi tik keletas lietuvių šeimynų man prakalbų nebuvo rengta, bet teko sužinoti, kad kuopoj daug veikia sekanti nariai: M. Makarevičius, J. Lukoševičius ir V. Grigorevičius.

Du Bois ir Shamokin, Pa.
SLA. 153 kuopa, Du Bois, Pa. ir 331 kuopa, Shamokin, Pa., prakalbų negalėjo surengti, todėl apie jas ir sužinojau daug nebuvo galima, bet kiek teko papasakoti 153 kuopai apie 50 narių ir kuopoj gerai darbuojasi T. Valiunas, o 331 kuopa turi rodosi apie 8 narius ir jo darbuojasi J. Jankauskas.

Kulpmont, Pa.
Spalio 1 d. aplankiau 241 kuopą, Kulpmont, Pa. Ši kuopa prakalbų man surengė. Teko girdėti, kad nekurie nariai man prakalbas surengt norėjo, bet kiti nariai tam buvo priešingi ir todėl prakalbos nesurengta. Sužinojau, kad ši kuopa turi apie 70 narių ir kuopoj gerai darbuojasi Varnelis.

Mt. Carmel, Pa.
Spalio 2 d. aplankiau 52 kuopą, Mt. Carmel, Pa. Ši kuopa prakalbas man surengė, bet kadangi tą vakarą labai lijo, tai ir žmonių į prakalbas atėjo nepadaugiau.

Po prakalbų nors trumpai teko pasikalbėti su keletu kuopos veikėjų ir patyriau, kad ta kuopa turi virš 60 narių ir turtu neblogai stovi. Kuopoj, be kitų veikėjų, gerai darbuojasi J. Paškevičius ir P. Pajaujis.

Girardville, Pa.
Spalio 3 d. aplankiau 147 kuopą, Girardville, Pa. Ši kuopa prakalbų man surengė. Teko girdėti, kad buvo tarta man prakalbas rengti, bet komisija, kuri tam reikalui buvo išrinkta, savo pareigų neatliko. Teko sužinoti, kad ši kuopa turi 39 narius ir kuopoj gerai veikia A. Glinskis ir J. Želvis.

Gilberton ir Frackville, Pa.
39 kuopa, Gilberton, Pa. ir 164 kuopa, Frackville, Pa., prakalbų man surengė, bet pasikalbėjus su nekuriais kuopų nariais teko sužinoti, kad 39 kuopa narių turi apie 30, o 164 kuopa apie 80. Veikėjų šiose kuopose neteko sužinoti, todėl negaliu ir jų vardų paminti.

Shenandoah, Pa.
Spalio 6 d. 23 ir 303 kuopos, Shenandoah, Pa., surengė man prakalbas. Žmonių į prakalbas atėjo gana didelis būrys.

Po prakalbų turėjau pasikalbėti su kuopų veikėjais ir teko patirti, kad abi šios kuopos gyvoja labai gerai: 23 kuopa turi, rodos, 280 narių, o 303 kuopa apie 100. Veikėjų abiejose kuopose randasi gana geras skaičius, bet visų veikėjų vardų nepamenu, todėl meldžiu man atleisti, kad negaliu jų paminti; žinau bet gi, kad šiose kuopose labai daug darbuojasi A. Staniškis ir V. V. Vaišnora. Verta pažymėti, kad šiame mieste randasi gana daug lietuvių, kurių dauguma gyvena gražiai; yra daug stambių krautuvinių ir keletas lietuvių užima gana žymias vietas miestų valdyboje.

St. Clair, Pa.
Spalio 8 d. aplankiau 290 kuopą, St. Clair, Pa., kur teko

pasikalbėti su kuopos pirmininku ir finansų raštininku. Ši kuopa man prakalbų nerengė, bet teko sužinoti, kad kuopa turi 30 narių ir pusėtinai kapitulu. Kuopoj, gal daugiausia, veikia J. Mitchell ir G. Mikalauskas. Ačiu tiems mano draugams už taip malonų manęs priėmimą.

SLA. APSKRIČIŲ DARBUOTĖ

PRANESIMAS SLA. 6-to APSKRIČIO DELEGATAMS IR KP. VALDYBOMS.

Šešto Apskričio kuopų išrinktieji delegatai ir delegatės į Apskričių 1930 m., pasižymėkite sau, jog mūsų Apskričio suvažiavimas įvyks sausio 26 d., po antrą 4523 So. Wood St., Chicago. Pradžią lygiai pirmą val. po pietų.

Visoms kuopoms yra išsiuntinėti mandatai su laiškais. Kuopų valdyba išpildius mandatą lai tuoj grąžina 6 Apskričio sekretoriui. Mat yra Apskričio nutarimas, kad delegatams būtų išsiuntinėti pranešimai — laišakai arba atvirutės prieš kiekvieną Apskričio suvažiavimą. Todėl kuopų valdybos šio reikalo nenutęskite per ilgai.

1930 Metai — 6 Apskritys.

Šiais metais mūsų 6 Apskričių teks pergyventi istoriškus metus. Chicagočiai esame daug kalbėję ir pageidavę, kada turėsime progą turėti SLA. Seimą Chicagoje. Mūsų pageidavimai įvyko. Praeitais Seimas Baltimorėje nutarė sekamą Seimą turėti Chicagoje, o dabar Pildomosios Tarybos tarimu tenka 6-tam Apskričiui rengti SLA. Seimą. Kaip rengimo planą sutvarkysime, dar sunku pasakyti. Bet jis turėtų būti taip sutvarkytas, kad apimtų visas SLA. kuopas Chicagoje bei pritrauktų tas draugijas, kurios pritaria šiam prakliniam darbiui. Ši darbas mes chiegiečiai, ypatingai 6 Apskritys, apie kurį yra susispietę seni ir patyrę veikėjai, mokėsime sutvarkyti taip, kad viskas išeis kuosekmingiausiai.

Prie to, mūsų 6 Apskričio įvyksta jubilėjus. Apskritys įsikūrė gegužės 24 d. 1925 m. Kaip matome, šiais metais sukaunks 5 metai jo gyvavimo.

Priežastis įsikurimo visiems žinoma. Fanatizmas visur yra pavojingas ir gerų rezultatų visuomenės gyvenime niekur nėra davęs. Plačiau mąstantis sluogsnis negalėjo pakęsti to aklo užsispyrimo ir šmeižtų, todėl ir ėmėsi už darbo — nusivalymo. Kurėjai 6 Apskričio buvo apipilti nešvarių kolonių, bet dirbant mums pasisekė išauginti tokį Apskritį, kokis jis yra šiandien.

Išrinktieji delegatai į Apskričių siems metams, turėsime nuosirdžiai, harmoningai ir sunkiai padirbėti. Tokių įvykių kaip šiais metais, greit nesulauksime. Todėl, kad ir prie sunkių aplinkybių, gerbiame delegatai ir delegatės, nusitarkime padirbėti šiais metais, nes pats įvykis gyvenimo iš mūsų to reikalauja.

K. J. Semaška,
6-to Apskr. Sekr.,
1834 Wabansia Ave.,
Chicago, Ill.

PITTSBURGH, PA.

IS SLA. Trečio Apskričio Suvažiavimo.

SLA. Trečio Apskričio suvažiavimas buvo gruodžio 22 d. Kuopų suvažiavime dalyvavo 10, su 38 delegatais.

Svarbesniais nutarimais buvo, tai Trečio Apskričio pini-gais nuvežt visų Apskričių pri-

klausančių kuopų delegatus į S. L. A. Seimą Chicagoje. Viso numatoma turėti apie 30 delegatų. Šiam reikalui išrinkta komisija ir šių darbuotojų: A. Akelaitytė, F. Pikšis ir J. Rukas. Jie visi ištirs, kad būtų atsakanti nariai ir tik už tokius bus užmokėta kelionė.

Nutarta rengt paminėjimą D. L. K. Vytauto 500 metų mirties sukaktuvių.

Siurprizas padaryta p-lei A. Akelaitytei. Keletas delegatų susitarė nupirkti gražią rašomąją plunksną ir įteikė p-lei Akelaitytei už gerą darbavimąsi Trečiame Apskričių.

Nutarta išnešt rezoliuciją, reikalaujant SLA. narį J. Siurbą pašalinti iš Susivienijimo už konspiraciją prieš mūsų organizaciją, kėsinanties SLA. pavergt po komunistų partijos jungu.

J. Virbickas.

IS S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

CHICAGO (Brighton Park), ILL.

SLA. 176 Kp. Valdyba.
Pirm. A. Trejonis, vice-pirm. S. Mockus, finansų rašt. K. Guzevičienė (3201 So. California Ave.), užrašų rašt. A. Valunas (3944 So. Rackwell St.), išdin. M. Norkus, išdo globėjas St. Baranauškas, organizatoriai M. Norkus ir A. Valunas, korespondentas A. Trejonis.

HUDSON, N. Y.

SLA. 315 Kp. Valdyba.

Pirm. Jonas Malonis, finansų rašt. J. Savinčius, išdin. M. Kusevičius, užrašų rašt. C. Malonienė, organizatorius K. Dermeikis.

MANCHESTER, CONN.

Gėringbas Surengimas.

Manchesterio lietuviai buvo surengę „surprise party“, garbei J. Užupio, Manchesterio lietuvių darbuotojo. Rengėjai ir svečiai „surprise“ padarė ponų Užupio name, įteikė jiems gražią, vertingą dovaną. Po tam visi svečiai ir ponai Užupiai važiavo į ukį, kur rengėjai buvo pas lietuvių pasiprašę didelį namų pasilinksminimui. Prie užkandžių, gėrimų ir muzikos skaitiluje apie 70 draugų bei pažįstamų linksmosios iki vėlumai nakties.

Ponas J. Užupis Manchesterio lietuviams yra žinomas kaip veiklus ir energingas darbuotojas lietuvių draugijose. 7 mėnesiai atgal J. Užupis prisirašė prie SLA. 207 kp. Tikimasi iš naujo ir energingo nario daug naudingo darbo delei mūsų organizacijos.

Dalyvis A. B.

WAUKEGAN, ILL.

IS SLA. 262 Kp. Priešmetinio Susirinkimo.

SLA. 262 kuopos priešmetinis susirinkimas buvo gruodžio 8 dieną, Liuosybės Svetainėje. Bekalbant apie kuopos ir SLA. bendrus reikalus, nutarta rengt vakarą po Naujų Metų. Tam darbiui išrinkta komisija.

Prieita ir prie SLA. Pildomosios Tarybos nominacijų. Susirinkime buvo 14 narių ir visi balsavo už poziciją. Komunistų partijos siūlomi kandidatai negavo nė vieno balso.

Išrinkta ir kuopos valdyba 1930 metams. Į kuopos valdybą įėjo šie nariai: pirm. A. Ribikauskas, vice-pirm. P. Venskus, nutarimų sekr. V. Stukas, fin. sekr. J. Mačiulis, išdin. Pr. Norkus, ligonių lankytojai A. Rukšėnas ir P. Vaišnora, organizatorius J. Mačiulis ir Pr. Norkus, maršalka J. Dunauskas.

Kuopos metinis susirinkimas įvyks 12 d. sausio, Pr. Norkaus name, po numeriu 738 South Jackson St., Waukegan, Ill.

Pradžią 10 val. ryte. Nariai prašomi į šį susirinkimą ateiti. Mūsų mieste viskas būtų gerai, jei tik darbai pradėtų geriau eit. Dabar kai kurios dirb tuvės visai mažai tedirba. Galima tikėtis, kad kai kurios ir visai užsidarys.

Juozas Mačiulis,
SLA. 262 Kp. Fin. Rašt.,
906 Prescott St.,
Waukegan, Ill.

BRIDGEPORT, CONN.

Pavykę Prakalbos.

Gruodžio 30 d., 1929 m., čia apsilankė SLA. Centro Organizatorius A. Žukas, kuriam pastangomis vietinės SLA. 51 kuopos surengta viešos prakalbos.

Organizatorius A. Žukas, reiklia pasakyt, yra sugabus kalbėtojas ir nuodugnai nupiešia SLA. organizacijos reikalus bei josios vertę Amerikos lietuviams, kviesdamas visus kolonijos lietuvius tapti nariais mūsų labdaringos organizacijos, tai yra SLA. Taip gi p. Žukas prisiminė ir apie skirtingų minčių SLA. narius, iš kurių yra susidėjęs frakcija ir veikia politiška Komunistų Partijos reikalais, kviesdamas politiką padėti į šalį nors SLA. reikaluose veikiant, o dirbt vien tik SLA. organizacijos labui, kuo pagerintume daug dalykų, liečiančių mūsų saviseleos reikalus.

Nekuriams skirtingų minčių nariams gal ir nepatiko toki p. A. Žuko išsireikšimai link frakcijų egzistuojančių mūsų organizacijoje SLA., bet galima tikėtis, kad didžiuliam susirinkimui tai pilnai patiko. Pono Žuko prakalba taip gi užinteresavo ir pašalinius klausytojus S. L. A. organizacijos reikalais.

Girdėjęs Prakalbą.

ROCKFORD, ILL.

IS SLA. 77 Kp. Darbuotės.

SLA. 77 kp. gruodžio 22 d. ant greitųjų surengė vaikams „Santa Claus party“. Nors rengtis pradėta gana vėlokai, bet matyt veikiančioji komisija tai kėsi prie aplinkybių ir reikla prisipažinti, kad surengimas pavyko gerai, nes susirinko vaikų ir mergaičių geras būrelis, kuriuos Kalėdų Diedukas pavaišino saldainiais. Kalėdų Diedukui buvo p. Ivanauskas. Gaila tik, kad nebuvo jokio programo. Bet už tai nėra ką kaltinti, nes pas mus su vaikais mažai kas buvo veiklama ir šis surengimas surengtas gana skubotai. Reikia tikėtis, kad ateity tokis pokilis bus surengtas su programą.

Suaugę žmonės ir gi turėjo smagumo, nes 4 val. atėjo Berzino muzika, kuri griežė lietuviškus šokius. Publikos prisirinko vidutiniškai. Atsižvelgiant į tai, kad nebuvo jokių garsinimų, vien tik tikietai buvo parduoti išanksto, bet nežinant visų išlaidų, kurių pasidare nemažai, pilnai užtekė surinko už tiktus bus galima apmokėti už svetainę, minkštus gėrimus ir užkandžius. Komisija mano, kad dar kokis doleris atliks.

Taip gi reikia padėkoti rengimo komisijai ir visiems darbininkams ir darbininkėms, kurie prisidėjo prie šio surengimo. Ateity turėtume išanksto rengt tokius surengimus ir su programą ir pačių jaunuolių, nes pas mus yra užtektinai tokių jaunuolių, kurie galėtų sudaryt gana gražų programą.

SLA. 77 Kp. Narys.

YOUNGSTOWN, OHIO.

IS SLA. 157 Kp. Susirinkimo. SLA. kuopos susirinkimas, kuris įvyko gruodžio 1 d. buvo skaitlingas; nariai šaukta atvirutėmis, jiems pranešta, kad bus SLA. Pildomosios Tarybos nominacijos, todėl narių į susirinkimą atsilankė daug; buvo apie 70. Garbė mūsų nariams

SLA. Kalendorius

APSKRIČIŲ BEI KUOPŲ PARENGIMAI

BINGHAMTON, N. Y., SLA. 50 kp. balius bus sausio 11 d., Lietuvių Svetainėje.

WORCESTER, MASS., SLA. 318 kp. šokiai įvyks sausio 11, L. U. Svetainėje, 12 Vernon St Pradžią 7:30 val. vakare.

BAYONNE, N. J., SLA. 346 kp. pirmas linksmas balius bus nedėlioje, sausio 12 d., Polish-American Club Hall, 29-31 West 22-nd St., Bayonne, N. J. Pradžią 6:30 val. vakare. Įžanga 50c. Muzikantai griežs amerikoniškus ir lietuviškus šokius. Bus užkandžių.

MINERSVILLE, PA., SLA. 13 kp. didelis balius bus subatoje, sausio 18 d., Mainierių Sa-lėje, Minersville, Pa. Gros lietuviška muzika iš Mahanoy City, Pa. Pradžią 7 val. vakare. Įžanga: vyrams 50c., moterims 35c., jaunuoliams 25c.

WILKES BARRE, PA., SLA. 35 kp. rengia didelį metinį balių sausio 18 d., B. Poteliuno Svetainėje, 53 Bank St., Wilkes Barre, Pa. Pradžią 7 val. vakare. Įžanga 25c.

THOMPSONVILLE, CONN., S. L. A. 113 kp. rengia prakalbą sausio 26 d., Foresters Hall. Pradžią 7 val. vakare. Kalbės SLA. Centro Organizatorius, p. A. Žukas. Angliškai pakalbės del jaunuolių.

KENOSHA, WIS., SLA. 212 kp. vakaras bus vasario 9 d., Šv. Petro Parapijos svetainėje. Pradžią 3 val. popiet. Bus suvaizdinta komedija „Consilium Facultatis“ ir muzikalis programos atlikta.

WORCESTER, MASS., SLA. 358 kp. rengia jaunimo skyriaus šokius. Pramoga įvyks vasario 12 d., Lietuvių Ukėsų Klubui Svetainėje, 12 Vernon St.

SLA. narių ir bendrai vietinių lietuvių prašome į šiuos mūsų organizacijos parengimus atsilankyti.

už tokį skaitlingą į šį susirinkimą atsilankymą!

Pildomosios Tarybos nominacijose kur kas didesnė dalis balsų paduota už poziciją, o tik visai maža dalis už opoziciją.

Ligonių lankytojai pranešė, kad kuopoje randasi tryys ligoniniai. Priejus prie kuopos reikalų, nutarta surengt jaunuuoliams teatrą. Tam darbiui išrinkta komisija iš sekančių narių: P. Jurkunas, A. Subonienė ir P. Medisonas.

Kuopos valdybon 1930 metams išrinkta šie: pirm. V. Žalilis, vice-pirm. V. Pečiulis, fin. rašt. M. Subonis, užrašų rašt. O. Andzijauskienė, išdin. P. Jurkunas, išdo globėjai A. Aurila ir J. Povilionis, organizatorius V. Kuprasevičius, ligonių lankytojai P. Subonis ir P. Medisonas.

Reikia pasakyt, kad visi valdybos nariai yra geri mūsų organizacijos darbuotojai ir todėl mūsų kuopoje veiktas šiais metais galės but dar garesniu, negu praeitais metais.

M. Subonis.

RUSSELTON, PA.

SLA. 170 Kp. Valdyba.

SLA. 170 kp. metinis susirinkimas buvo gruodžio 1 d., paprastoje vietoj. Šiame susirinkime apkalbėta svarbesni organi-

SLA. Centro Organizatoriaus Darbuotės Maršrutas

GENERALIO ORGANIZATORIAUS LAISKAS SLA. APSKRICIAMS, KUOPOMS IR VEIKEJAMS.

Idant mano darbas būtų dar našesniu mūsų organizacijai, manau esant reikalingu susitart veikti išanksto prisidengiant. Todel aš dabar meldžiu visų tų kuopų, kurias dar iki šiam laikui neaplinkiau arba kurios dar nebuvo ir nėra skelbiamos mano maršrute ir visų tų kuopų, kurias man lankant ir pasitarime su kuopų veikėjais tartasi surengt jaunimo vakarus, kuriuose aš galėčiau dalyvaut ir veikt tarpe jaunolių, meldžiu šį reikalą aptart ir pranešt man, kada būtų parankiausia jūsų kolonijose man apsilankyti.

Man gi kovo mėn. pradžioje baigiantis mano reguliariam maršrutui parankiausia būtų kolonijos aplankyti sekančiu laiku:

Pradžioje kovo mėnesio New Yorko, New Jersey valstijos, Amsterdam, N. Y., 272 kp., Baltimore, Md. 64 kp. ir Philadelphia, Pa. kuopas. Apie pabaigą kovo ir pradžią balandžio mėnesių — Wilkes Barre, Pa. ir visą rytinę dalį Pennsylvania valstijos. Apie vidurį ir pabaigą balandžio mėnesio — Pittsburgh, Pa. apylinkę, taip pat visą vakarinę dalį Pennsylvania valstijos, Ohio ir Michigan valstijas. Apie pradžią gegužės mėnesio — Indiana ir Illinois valstijas.

Visų SLA. kuopų viršminėtose kolonijose meldžiu į tai atkreipt ypatingą dėmesį, idant man pagelbėjus darbuotėje. Meldžiu visados minty turėti ir pirmoje vietoje statyt jaunulių klausimą ir kur tik galima surengt tam tikrus jaunimo vakarus, kuriuose aš galėčiau dalyvaut su tikslu sutvert naują kuopą arba padidint ten esančių jaunulių kuopą. Taip gi kur būtų galima, kad mūsų veikėjai surengt man prakalbas tose lietuvių kolonijose, kuriose dar nėra SLA. kuopos. Ten aš pasistengsiu sutvert SLA. naują kuopą. Žodžiu, kviečiu visus SLA. narius, kuopas, apskričius ir veikėjus teikt man pagalbą, idant būtų galima kodaugiau nuveikt SLA. labui. Jei visi dirbsime vienyta, nėra abejonės kad ir darbai bus kur kas didesni ir našesni mūsų organizacijai.

Su gilia pagarba,

A. ZUKAS,

SLA. Centro Organizatorius.

P. S. Visais reikalais kreipdamiesi rašykite šiuo antrašu: A. ZUKAS,

307 W. 30-th St., New York City.

Žemiau skelbiamas SLA. Centro Organizatoriaus darbuotės maršrutas parodo kuriomis dienomis kuriose kolonijose p. A. Žukas lankysis. Visų žemiau išvardintų kolonijų veikėjai, yra prašomi pagelbėti kuo tik galima SLA. Centro Organizatoriaus darbuotei, taigai privalo reikalaujti jo pagelbos ir jo darbuotei išanksto dirvą prirengti. Kur galima prašomi veikėjai surengti viešas prakalbas Susivienijimo agitacijai, kur prakalbų negalima surengti, ten suaukti SLA. veikėjų ir visų darbščiuųjų narių pasitarimo susirinkimus. Butų labai naudinga, jei kiekvienos kolonijos veikėjai pasistengtų suaukti jaunimo susirinkimus, kuriuose p. Žukas galėtų anglų kalba pakalbėti, jei būtų reikalo, o jei ne, tai lietuviškai su jaunimu pasikalbėjus, pasitarus būtų galima jaunimo kuopos arba jaunimo skyriaus prie gyvuojančių kuopų sutverti. Maršrutas yra sekamas:

Sausio 27 d., 312 kp., Easthampton, Mass.
Sausio 28 d., 123 kp., Northampton, Mass.
Sausio 29 d., 37 kp., Sunderland, Mass.
Sausio 30 d., 297 kp., Greenfield, Mass.
Sausio 31 d., 117 kp., Athol, Mass.
Vasario 1 ir 2 dd., 57, 318 ir 358 kps., Worcester, Mass.
Vas. 6 d., 58 kp., Hudson, Mass.
Vas. 7 d., 243 kp., Fitchburg, Mass.
Vas. 8, 9 ir 10 dd., 42, 359 ir 360 kps., Boston, Mass.
Vasario 12 d., 17 kp., Montello, Mass.
Vas. 13 d., 173 kp., Lowell, Mass.
Vas. 16 d., 41 kp., Lawrence, Mass.
Vas. 18 d., 102 kp., Haverhill, Mass.
Vas. 21 d., 305 kp., Manchester, N. H.
Vas. 23 d. (kuopos dar nėra), Nashua, N. H.
Vas. 26 d., 184 kp., Keene, N. H.
SLA. Centro Organizatoriaus bandys aplankyti kiekvieną kiek didesnę lietuvių koloniją ir su pagalba vietos veikėjų stengsis sutverti SLA. kuopą kiekvienoje lietuvių kolonijoje, kurioje Susivienijimo kuopos dar nėra. Todel tokių kolonijų veikėjai arba SLA. veikėjai, kurie žino tokių kolonijas kur būtų galima sutverti SLA. kuopą malonės susirašinėti su SLA. Centro Organizatoriumi. Skubiausias susirašinėjimo būdas, tai siunčiant laiškus sekamai: A. Žukas, P. O. General Delivery, parašant to miesto vardą, į kurį laiškas siunčiamas. Be to, reikia laiškas išsiųsti bent keliomis dienomis prieš organizatoriaus atsilankymą į tą miestą, į kurį laiškas siunčiamas.

zacijos reikalai, išrinkta kp. valdyba 1930 metams ir atlikta SLA. Pildomosios Tarybos nominacijios.

Kuopos valdyba išrinkta iš sekančių narių: pirm. Jonas Gieštas, užrašų rašt. D. Stanienė, fin. rašt. A. Petrauskas, išdin. A. Giedraitis, išdo globėjas P. Pažemėkas, ligonių lankytojas A. Stanis.

A. Stanienė.

PITTSSTON, PA.

Atsišaukimas į SLA. Kuopas. Gerb. Broliai ir Sesers!

Aš, Antanas Čepulis, SLA. 15 kp. narys, esu sunkioje gyvenimo būklėje ir todėl šaukiuos prie jūsų pagalbos. Jau virš dviejų metų negaliu jokio darbo dirbt — sergu taip vadinama Mine Ashma, o prie to prisidėjo dar ir kita liga, kaip gydytojai sako širdies nupuolimas. Kiek turėjau susitaupinęs, tai jau visus išmokėjau gydytojams ir pragyvenimui, nes tuo pačiu laiku turėjau pačią ir dvi

Kuopos Liudymas.

Šiuo liudijame, kad SLA. 15 kp. narys Antanas Čepulis serga ir mes leidžiame jam atsišaukt į kuopas ir patariam aukot.

Kuopos Valdyba:

Vladas Palulis, pirm.,
Andrius Regalis, rašt.,
Ignas Leskauskas, išdin.

A. a. Stasė Klimienė

Negailestingoji Mirtis.

Mirtis nežino pasigailėjimo ir ji žmones užklumpa dažniausiai tuomet, kuomet jos nelaukiama. Tai bausis ir kartu neišvengiamas prigimties patvarkymas. Nors visi žinome, kad nei vienas gimęs žmogus mirties neišvengs, bet kuomet mirtis lyg tas plėšikas nejučiomis įsigauna į žmonių gyvenimą ir išplėšia iš jų tarpo pačius reikalingiausius jaunus žmones, tai kiek vienam skausmas suspaudžia širdį ir nejučiomis gailėsčio ašara suvilgo blakstienas...

Ta negailestingoji mirtis, taršanti plėšikas, nelaukta, netikėta, Kalėdų švenčių metu, kuomet pasauly skelbiama taika ir ramybė geros valios žmonėms, įsigavo į SLA. Daktaro Kvotėjo D-ro E. G. Klimo šeimą ir išplėšė iš jos mylimą vyrą žmoną, pavyzdiną sūnus motiną ir mylimą vienatinę tėvų dukterį Stasę Klimienę. Šitą skaudų smugį D-ro Klimo gyvenime atjautė visi Daktaro draugai ir pažįstami. Visi, kurie pažinojo velionę Stasę, su didžiausiu apgailestavimu, su neapsakomu širdies skausmu sutiko skaudžią žinią apie jos mirtį.

Mirties Priežastis.

Velionė Stasė Klimienė susirgo umai. Gruodžio 10 d. iki pat vakaro jautėsi visai sveika ir dirbo vaistinėje, išrašė viršaus šimto Kalėdų pasveikinimų šeimoms draugams ir pažįstamiems. Penktą valandą po pietų paluosavo vaistinės darbininką, pati pasiimdama vaistinės priežiūrą, iki uždarymų. Staiga 5:30 val. po pietų apalpo net nespėjus pasakyti kas jai kenkia. Tuojau pašaukti specialistai pripažino, kad velionė susirgusi medikališku terminu vadinama „embolus“ liga. Rodos tai bus kraujo tekėjimo kanalais atėjus ir galvą tula obstrukcija, kuri užkemša kraujo tekėjimo kanalus ir čia pat galvoje susidaro didelis kraujo spaudimas, kas grumoją smegenų plėvelę trukimus. Tokiuose atsitikimuose pagelbsti operacija, prapliaujant galvos kiaušį ir paluosuojant tą spaudimą.

Todėl velionė Stasė gruodžio 11 d. ryte nuvežta į Samaritan ligoninę, kur ji buvo priežiuruojama apie 24 daktarų ir kelių slaugių. Pamažu velionė atgavo sąmonę ir pradėjo sveikti be operacijos ir kučių dieną, gruodžio 24 d., jau buvo ant tiek pagijusi, kad už dienos kitos negrįžti namo. Juokavo, linksmiai kalbėjo ir tą dieną gelbėjo puošti jai ruošiamą Kalėdų eglaitę ligoninėje, kurią savo mamytėi nusprendė parėdyti jos sunelis Enochas. Dr. Klimas ir visi namiškiai džiaugėsi ir linksmiai šventė Kalėdas, tikėdamiesi, kad tuojau jiems visiems brangi velionė Stasė grįž iš ligoninės sveika ir linksma, kočia ir pirmiau buvo. Tačiau

netikėtai Kalėdų dienos popietę velionė ištiko antras šios baisios ligos atakas ir šiuo kartą daktarai negalėjo nieko pagelbėti, nes umai, 6 val. vakare, velionė mirė be sąmonės ir be kalbos. Nors velionė turėjo tokią medikale ir chirurgijos pagalbą, kokią tik galima toje srityje gauti, tačiau iš piktosios mirties glėbio velionė išgelbėti jau nebuvo galima.

Ispudingos Šermenys.

Pasklydus žiniai apie velionės Stasės mirtį, visi vietos lietuviai ir velionę pažinusieji sveitintaučiai nutirpo iš išgąsčio, nes mažai kas žinojo apie jos pirmesnę susirgimą. Taip pat ir tolimesnį kolonijų lietuvių, ypatingai Klimų šeimos draugų ir pažįstamų, skaudį širdgėlą prislegę, kuomet šitą nelaimę jie sužinojo. Tuojau pradėjo plaukti šimtai laiškų ir telegramų, kaip iš vietinių gyventojų, taip ir iš kitų kolonijų, kuriuose reikšta didelis gailėsčio del velionės taip staiga atsitikusios mirties ir kartu reikšta giliausia užuojauta D-rui Klimui, kudižiausiu apgailestavimu, su neapsakomu širdies skausmu sutiko skaudžią žinią apie jos mirtį.

Iš daugelio prisiųstų apgailestavimo ir užuojautos telegramų ir laiškų, matau reikalo pažymėti sekamus: iš So. Boston, Mass. — „Keleivio“ redaktorius P. Michelonas su žmona, Adv. F. J. Bagočius su žmona, Dr. Kapočius su žmona; iš Brooklyn-New Yorko — Dr. B. K. Vencius su žmona, Pranas Bajoras su žmona, p-lė Marė lais atėjus ir galvą tula obstrukcija, kuri užkemša kraujo tekėjimo kanalus ir čia pat galvoje susidaro didelis kraujo spaudimas, kas grumoją smegenų plėvelę trukimus. Tokiuose atsitikimuose pagelbsti operacija, prapliaujant galvos kiaušį ir paluosuojant tą spaudimą.

Todėl velionė Stasė gruodžio 11 d. ryte nuvežta į Samaritan ligoninę, kur ji buvo priežiuruojama apie 24 daktarų ir kelių slaugių. Pamažu velionė atgavo sąmonę ir pradėjo sveikti be operacijos ir kučių dieną, gruodžio 24 d., jau buvo ant tiek pagijusi, kad už dienos kitos negrįžti namo. Juokavo, linksmiai kalbėjo ir tą dieną gelbėjo puošti jai ruošiamą Kalėdų eglaitę ligoninėje, kurią savo mamytėi nusprendė parėdyti jos sunelis Enochas. Dr. Klimas ir visi namiškiai džiaugėsi ir linksmiai šventė Kalėdas, tikėdamiesi, kad tuojau jiems visiems brangi velionė Stasė grįž iš ligoninės sveika ir linksma, kočia ir pirmiau buvo. Tačiau

prof. Dr. Wm. Ebert Robertson, prof. Luther C. Peter, prof. Allen G. Beckley, prof. J. Ullman, prisiuntę apgailestavimo ir užuojautos laiškus.

Velionė Klimienė buvo pašarvota tarsi puošniam gėlių daržui. Visos kambario sienos aplinkui iki pat lubų apstatytos ir apkabintos gėlių vainikais, o apie melsvai pilką puikų metalinį karstą keliomis eilėmis gėlėmis nuklota. Velionė graži, visai menkai sublogus, tarsi gyva gulė puošniam karste ir ramiai miega. Jos malonaus ir linksmo veido išraiška ir amžinu miegu užmigęs spindi tame puikiame kvepiančiame gelyne. Rodos, prieš, pabūdinai linksmą, geraširdę Stasę ir ji atsisib iš ramaus miego. Bet veltui tos viltys — jau amžinu miegu miega... Nei vyro, nei sūnaus, nei pagaliau matutės ir tėvelio gailių ašarų, skaudžių atodusių ji negirdi, nejučia... Jos džiaugsmas, rupečiai ir skausmai šiam pasauliui amžinai užbaigti ir niekuomet daugiau neatgis. Kuomet bežiurint į velionę paliečia žmogaus protą šita mintis, nejučiomis sukrato žmogų šurpas ir suvaltojus širdis pravirksta...

Daug ir įvairių puošnių gėlių vainikų buvo. Ne visus galėčiau sužinoti nuo ko prisiųsti, nes ne visi buvo pažymėti siuntėjų vardu. Bet kuriuos galėčiau sužinoti tuos čionai pažymiu. Idoliausias ir gal reikšmingiausias vainikas buvo, tai perstatantis gestančią saulę vainikas. Šio vainiko istorija yra tokia: kuomet 1925 m. Klimai lankėsi Lietuvoje, tai Dr. Klimo tėvai savo linksmą ir malonią marčią vadino saule — saule. Ištikro malonios šviesos spinduliai švietė, kur tik velionė buvavo. Taigi Dr. Klimo tėvams buvo pasiūta kablelgrama, pranešant apie velionės mirtį. Nežilgo gauta iš Lietuvos nuo tėvų atsakymas irgi kablelgrama sekamo turinio: „Užgeso mūsų saulė. Didžios širdgėlos momentą gyvenam. Pasodinkit gėlę ant jos kapo“. Tad sunus Aleksandras, Daktaro Klimo brolis, išpildė tėvų įsakymą.

Grazus vainikas buvo ir velionės tėvų Brazaičių, kuris perstatė grabo užtiesalą. Simbolizmas, kad tėvai paskutiniu kartu užklėjo savo mylimą dukrelę. Daktaro Klimo irgi puikus vainikas paduškos pavidale, kuris virgi reikšia gražų simbolį. Sūnaus Enocho vainikas supintas iš raudonų rožių ir perstantis sulužiusią širdį. Kiti vainikai buvo nuo sekamų asmenų: SLA. Pildomios Tarybos, Dr. Klimo brolio Aleksandro ir sesutės Johanos Klimų, Lietuvių Muzikinės salės komiteto, SLA. 320 kuopos, SLA. Prezidento S. Gegužis šeimos, SLA. Iždininko K. Gugio ir ponios Gugienės, SLA. Sekretorės P. Jurgeliutės, Vienybietis iš Brooklyn, First Lithuanian Bldg. and Loan Association, Jeronimas, Ona ir Juozas Klimai, Dr. A. Doras (Dambrauskas) ir šeima, Stella Butman, Emily Butkus, Dr. ir Mrs. Fucks, Mrs. Užumekis, Jurgis Klimas ir žmona, J. C. Mekstras ir žmona, Elizabeth Quinne, Mrs. Gentry, Dr. Moleski ir žmona, J. V. Grinius ir žmona, H. K. Morgan ir žmona, Kišonas ir žmona, Dr. Koronas ir žmona, H. J. Horan Jr., Dr. K. J. Mikolaitis ir žmona, Arter šeima, Ed. Butkus, Dr. J. Valiukas ir žmona, Chas. Parker ir žmona, Dr. A. G. Bickley ir žmona, Dr. ir Mrs. Tryar, A. Butkus, Edvard Davys šeima, Nedzinskų šeima, J. Tylutki ir žmona, Dr. J. Message, Mrs. Pauls ir sunus, Deksnis ir žmona, Victor Dorszewski ir žmona, J. Vaivadių šeima, Mrs. J. F. Sharkey, Damanskių šeima, Mrs. Lena Salinsky, Dr. Petruška ir žmona, Baltaduonis ir žmona, Dr. ir Mrs. Balasa, Wolod šeima.

Iškilmingos Laidotuvės.

Pirmadienio, gruodžio 30 d., ryte pradėjo rinktis publika. Besiartinant pažymėtam laidojimo laikui užplūdo visi namai palydovais. Apie dešimtą valandą netik namai prikimšti žmonėmis, bet ir apie namus tuktantinės minios apstojo laukia laidotuvių, nežiurint nei to, kad tuo metu pusėtinai snigo. Iš namų išlydint buvo susirinkus apie 4,000 žmonių minia.

Truputį po dešimtos valandos prasidėjo laidotuvių ceremonijos. Graboriui J. Kavaliauskui pareiškus, kad jau pradeda lydėti iš namų, „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis pasakė keletą atsisveikinimo žodžių. Tai begalo liudnas ir sujaudinančias momentas, kuomet garsiai tariama paskutinis sudie... Išnešus vainikus ir giminės, bet visiems palydovams velionę atsisveikinus išėina garbės grabnešiai: S. Gegužis, V. Kamarauskas, Ks. Strumskis, M. A. Raginskas, J. Ginkus ir S. E. Vitaitis ir paskui juos išėję aktyviai grabnešiai: A. Mikalauskas, A. Kandrotas, inž. K. Cheledinas, stud. J. Gasunas, stud. Ant. Vaivada ir Ant. Tvaranavičia priima jiems įteikiamą karstą ir muzikai grojant visą procesiją eina link automobilių, į kurį įveda karstą paskutinei velionės Stasės kelienei ir amžino atsisveikinimo. Velionės pagedavimas buvo, kad ji būtų laidojama su muzika, todėl pasamdyta benas, kuris grojo liudnas ir iškilmingas kompozicijas prie namų ir kapuose laidojimo iškilmėms einant.

Po to išsiriškioja arti šimto automobilių ir visa skaitlinga procesija pasileidžia per miestą į Laurel Hill kapus. Kapuose vėl atliekama gražios ceremonijos liudnai muzikai gaudžiant. Prie kapo atatinamą atsisveikinimo kalbą pasako SLA. Prezidentas S. Gegužis, pažymėdamas velionės Stasės šviesaus gyvenimo faktus ir tirdamas varde visų palydovų paskutinį sudie...

Artimas Klimų šeimos draugas p. Jonas V. Grinius taip pat pabrėžė ir susirinkusių palydovų, kurių buvo nemažiau 500, paskindamas, kad atliekama dubeltavos laidotuvės. Kartu laidota ir velionės sunus Juozukas, kuris gimė kovo 19 d., 1922 metais, Samaritan ligoninėje, ir išgyvenęs vos kelias valandas mirė. Tuomet motinos valią pildant kudiķis buvo laidojamas su deginimu krematoriume ir jo lavonėlio pelenai buvo laikomi Chalton Hill kapinėse tuo tikslu, kad kuomet mirs velionio kudiķio motina, kad ji būtų palaidota kartu su jos suneliu Juozuku. Taigi šis velionės noras ir buvo išpildytas ir kartu palaidotas jos karste ir velionis Juozukas. Šitos ceremonijos buvo begalo graudingos ir p. Grinius labai vykusiai pritaikinta kalba tiek sugraudino palydovus, kad moterys balsu verkė, o velionės pusserė ir motina nualpo.

Po tų ceremonijų puošnus karstas uždengtas metaliniu dangčiu pamažu pradėjo leistis ir gilią išmurytą duobę, giminių ir palydovų gaudaus verkimo lydymas. Palydovai meta ant nusileidusio ir gilią duobę karstą ašaromis suvilgintas gėles, tuo būdu amžiną sudie siųsdami velionei Stasei Klimienei. Čia kapų tyloje amžinai nutilo dar taip nesena gyvenusios, mylėjusios, veikusios vyro žmonos, sūnaus motinos, tėvų dukters ir visuomenės veikėjos troškimai, svajonės, siekiniai ir pareigos, kurias velionė visuomet nuoširdžiai, linksmai, su šypsena atlikdavo.

Užsibaigus laidotuvių ceremonijoms p. Grinius pakvietė visus palydovus į Lietuvių Muzikale svetainę, kur iškelta palydovams iškilmingi laidotuvių pietūs. Kiek teko patirti, tai šių

pietų iškilimų pasirūpino Dr. Klimo brolis Aleksandras Klimas ir burelis velionės draugų. Suvalgius svečiams skanius pietus, pagaliau atvyko ir Dr. Klimas su sunum, savo sesute ir velionės tėvais Brazaičiais. Tuomet p. Grinius pakvietus visi svečiai sustojo ir galvų nulenkimu išreiškė paskutinę pagarbą velionei Stasei ir užuojautą velionės giminėms. D-rui Klimui ištarus kelis padėkos žodžius visiems palydovams už atjautimą jo didžios nelaimės ir už prisidėjimą prie palaidojimo jo velionės mylimos žmonos, laidotuvių ceremonijos tuomet ir baigėsi.

Reikia pažymėti, kad į laidotuves atvyko velionės ir D-ro Klimo draugų net iš tolimesnių kolonijų, jau nekalbant apie kelis šimtus vietinių palydovų, kurių tarpe buvo keliolika daktarų ir kitų profesionalų ir šiaip žymių amerikėnų. Kiek pastebėjau ir galiu atsiminti, tai iš toliaus dalyvavo sekami Klimų draugai ir giminės: Dr. Klimo brolis Aleksandras Klimas iš Minersville, Pa. ir taip pat Dr. Klimo pusbroliai — Jeronimas, Ona, Juozas Klimai nežinau iš kurio Pennsylvania miestelio. Buvo ir daugiau iš Pennsylvania valstijos miestelių, bet visų nesusizinojau. Velionės pusserė p-lė Emily Butkus iš Miami, Flo., didesnę keliolika eroplanu lėkė, kad susijungtų su laidotuvėmis. SLA. Prezidentas S. Gegužis, ponias Gegužienė ir p-lė Vajolėtė Mockaitė iš Mahanoy City, Pa. SLA. Vice Prez. V. Kamarauskas iš Edwardsville, Pa. SLA. Iždo Glob. M. A. Raginskas iš Plymouth, Pa. SLA. New Yorko Brooklyno dalyvavo sekami: S. L. A. Sekretorė P. Jurgeliutė, „Tėvynės“ redaktorius S. E. Vitaitis ir ponias Zosė Vitaitienė, A. B. Strimaitis ir ponias Strimaitienė, A. Kandrotas, „Vienybės“ B-vės direktoriai — A. Mikalauskas, Ks. Strumskis, J. Ginkus.

Velionę Klimienę laidojimo ir visas laidotuves tvarkė jaunas ir gabus graborius J. Kavaliauskas. Reikia atiduoti kreditas p. Kavaliauskui, kaip geram ir pavyzdiniam laidotuvių ir šermentų direktoriui. Philadelphia kolonijai gali pasidžiaugti tokią gabų lietuvių graborių turėdami, kaip p. J. Kavaliauskas, kurio įstaiga yra sekamu adresu: 1439 So. 2-nd St., Philadelphia, Pa. Telefonai: Bell — Oregon 5136, Keyston — Main 9669.

Velionės Klimienės Biografija.

Velionė Stasė Klimienė gimė vasario 19 d., 1893 metais, iš tėvų Pelagijos ir Juozo Brazaičių. Paaugus pradėjo lankyti vokiečių mokyklą ir vėliau baigė viešąją pradinę mokyklą. Iš pat mažens Stasė buvo gabi mokinė ir mokslas jai labai sekėsi. Tad pabaigus pradinę ir augštesnę viešąsias mokyklas, įstojo į Temple Universitetą ir farmacijos fakultetą, kurį baigė 1913 metais. Taigi velionė budama vos 20 metų amžiaus, jau buvo baigusi farmacijos profesiją. Bet jai to dar neužteko, todėl įstojo į Philadelphia College ir čia 1914 metais baigė pridėtinį farmacijos kursą su farmacijos daktaro laipsniu.

Lankydamą universitetą velionė susipažino su Daktaru Enochu G. Klimu ir ta pažintis juos amžinai surišo. Taip sakant buvo susimylėjimas iš pirmo pasipažinimo ir todėl 1916 metais, rugpjūčio 17 d., Dr. Klimas apsisvedė su velione Stase. Nuo to laiko Klimų gyvenimas švelnaus likimo vaga tekėjo. Dr. Klimas išaugo į pasekmingą ir medicinoje pasižymėjusį gydytoją iki tokio laipsnio, kad jis yra klinikų štabų nuolatiniu nariu ir universiteto studentams medicinos praktikos mokslo dėstytojas. Visur apie Daktarą Klimą net augsti medi-

cinos specialistai su pagarba atsiliepia. Tuo tarpu ir velionė Stasė savo profesijoje buvo aktyvi praktikančė. Neuzilgo po apsidėmimui Klimai įsikūrė nuosavą vaistinę ant kertės Ann ir Edgemont gatvių, Philadelphia, ir čia prasidėjo velionės Stasės pasekminga praktika kaip vaistininčės. Po kiek laiko Klimai persikėlė su vaistine ir Daktaro praktikos ofisu į šiandieninius savo namus — kertė Allegheny Ave. ir Belgrade St. Čia Klimai ir išgyveno linksmai ir laimingai iki velionės mirties.

Velionė Stasė buvo gabi kalbų žvilgsniu. Nors Amerikoje gimus ir augus, tačiau gerai mokėjo ir liuosai kalbėjo lietuvių, anglų, vokiečių, lenkų ir lotynų kalbomis. Taip pat bel jokiu sunkumu susikalbėjo rusiškai ir kitomis slavų kalbomis. Kadangi velionė buvo malonaus, linksmo ir draugingo būdo, todėl jai ir sekėsi vaistinės biznis. Prie šito reikia pažymėti, kad septyni metai atgal velionė Stasė buvo pakviesta mokytojauti farmacijos fakultete Temple Universitete, tačiau turėdama vaistinę ir būdamą nuoširdžiai prisirišusi prie savo šeimos ir šeiminių pareigų, nepriėmė to pakvietimo.

Vadinasi, buvo moteris augšto mokslo pasiekusi, penkiomis kalbomis kalbanti, tačiau niekas ir niekuomet jos nematė pasididžiuojant, į kitus žmones išaugsto žiurint. Ji visuomet ir su visais apsedavo tarsi būtų paprasčiausia moteris. Visuomet nuoširdi, kiekvienam gero velijanti, su visais draugiška, maloni, linksma ir švelni kaip kudiķis. Todėl nenuostabu, kad jos mirtis taip visus, kurie tik ją pažino, iki augščiausio laipsnio sujaudino ir kiekvienam gailėsčio ašaras išspaudė.

Drauginijam ir visuomeniam gyvenime velionė taip pat dalyvavo ir veikė kiek tik jai leido laikas ir jėgos. Nebuvo to žymesnio lietuvių parengimo Philadelphia, kuriame nebutų ir velionės Stasės. Velionės iniciatyva ir pasidarbavimu susikūrė 1924 metais ir SLA. 320 kuopa, kurios valdyboje visą laiką velionė tarnavo ir pasimirė budama šios kuopos pirmininke. Be to, velionė buvo pastaruosiuose dviejuose SLA. Seimuose delegate. Visuomet ir visur velionė dirbo Susivienijimo labui

ir rupinosi organizacijos reikalais.

Taip pat velionė daug dirbo TMD. 120 kuopoj, budama jos pirmininke. Be to, prigulėjo prie savo profesijos sekamų draugijų: Ladies Auxilliary American Medical Association, Ladies Temple University Faculty ir Pennsylvania Phamaceutut Draugijos.

Nebėra jau gyvenime dar vieno tikro žmogaus, šviesios, gabios ir pavyzdinai gyvenusios moteris, SLA. veikėjos... Piktotoji mirtis išplėšė ją iš gyvenimo nelaiku, pačioje žydinčioje jaunystėje, vos 36 metų amžiaus sulaukusia. Gaila ir liudna be galo... Bet pasilikusiems gyvenime reikia gyventi. Todėl reikšdamas D-rui Klimui, velionės sunui Enochui, tėvams Brazaičiams ir visiems giminėms giliausios užuojautos ir kartu su jais gyvendamas skaudžios gedulos momentą, kartu linkiu jiems stiprybės ir susiramimimo.

O velionei Stasei Klimienei galiu tik šiuos pagarbos žodžius tarti: Lai buna lengva amžinu miegu miegoti gražioje ir ramioje Laurel Hill kapinėse. Tu, mylimoji Drauge, savo praktiniais darbais, savo pavyzdin-gu gyvenimu sukurei sau Amžinos Atminties Paminklą. Iki gyvi Tave minės netik Tavo artimieji giminės, bet ir visi tie, su kuriais gyvenime viekiai, prakilniams žmonijs tikslams dirbai. Gyvenai gerbiameji Stase šviesaus, prakilnaus ir tikro žmogaus gyvenimu. Todėl visi Tave su pagarba iki gyvi minėsime ir gyviesiems pavyzdžiui statysim. Sudie amžinai!...

Nuliudęs Draugas.

Reumatizmas Sausgale

Nesikankykite savę skausmais, Reumatizmu, Sausgale, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukumu, nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo. CAPSICO COMPOUND — mūšis lengvai prašina viršmūšas ligas; mums šiandien daugybę žmonių siūnčia padėkavones pasveikę. Kaina 50c., per paštą 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c. Knyga: „SALTINIS SVEIKATOS“ augalais gydytis, kaina 50 centų. JUSTIN KULIS, 3559 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

Kalendoriai Jau Gatavi

Visi, kurie dar nesate užsisakę 500 metų Vytauto Sukaktuvių Kalendorių, nesivėluokite. Kad visi gautumėt, nes tik 5,000 spausdinta. Turinys geras. Kaina žema, tik 10 centų. Kurie ims ant pardavimo, gaus 40 nuoš. Kur nėra pardavėjų, įdekit 10 centų stapomis ir pasiųskit.

SLA. 358 KUOPA,
96 Millbury St., Worcester, Mass.

TEATRAS, DAINOS IR ŠOKIAI!
Bus Perstatyta 2-ju Veiksmų Komedijs „PIRŠLYBOS“
Stato Scenoje „Ateities“ Choras po Vadovystę J. A. Lengvino
NEDELIOJE, SAUSIO-JAN. 19 D., 1930 METU,
LIETUVIŲ SVETAINĖJE,
Prie 25-tos ir Vernor Highway, Detroit, Mich.
Svetainės durys bus atdaros 4:30 val. po pietų, programą prasidės punktualiai 5:30, po programą abejose svetainėse bus angliški ir lietuviški šokiai prie geros orchesteros.

V. GABUŠIENĖ.

Visus Kviečia Rengėjai.

PIRŠLYBOS! Jau pats vardas duoda suprasti, kaip juokingas yra šis veiklas ir tuom labiau, kad jaunitis, senas kapitonas nori vest jauną mergaitę. Konkurencija tarpe piršlių ir jaunikų pridarys juokų daugiau negu galima čia pasakyti.

Veikalui režisieruoja choro mokytojas J. A. Lengvinas. Taipgi dainuos „Ateities“ Choras. Solo dainuos J. A. Lengvinas.

Petras Cvirka.

Paskutinis Raitelis

Tas mažas, didelėmis, kepurės lenktomis ausimis berniukas Mikas vėl gavo į kailį nuo šeimininko, kam lenda prie arklių. Beveik kiekvieną dieną jį bakina, kas nori stumdo ir snarglium vadina.

Bet širdies gilumoj jis jaučiasi nebe-vaikas ir prie progos galėtų drąsiai ant gero arklio šoktelėti.

Dabar jis varinėja gyvulius, nešvarias, mėšlo plutomis aplipusias karves ir matuoja pievoje savo saulės šešėlį kada bug vakaras.

Paskum krustelėja, pasmaukia ant viršugalvio nuo ausų didelę kepurę ir kaip kiškis kopustuose klausosi. Beveik nekvėpuodamas klausosi. Jis žiūri didelėmis, dideliuose baltymuose išsokusiomis akimis, kurių lėlytės kaip veidrodžiai dardar atmuša vieškelio atjojančių raituolių burį. Jie paskendę dulkių ruoke muša klumpėmis arkliams į pašones, iškelę rankas tampo brizgilus ir šaukia:

— Hoop-op!

Tai naktigonėn. Arklininkai į lankas.

Kai raiteliai tolėja, jo akių lėlytės vis plečiasi, kol susilieja beveik su visu žaliu ovalu.

Laimingi, mano jis, nujojusieji. Jie gali laisvai kada nori užsėst, kada nori išjot. Jie vyrai. Taigi ir jis tokiu nori but.

Miko vienintelis noras — pajodinėti gražiu kumeliu, o paskum, kad ir numirt. Taip jis galvoja.

Nepersenai Mikutis vėl gavo į skurą kam jočino karvę. Karvė, žinoma, nepratus ir pasibaidžiusi pradėjo Miką mėtyti įvairiomis ganyklos kryptimis, kol nenutėškė jo į vieną griovį.

Mažoj raitelio nenusiminta. Pirmoji laimė, nuo kurios Mikui vos galva neapsisuko tai buvo, kad jo šeimininkas pavedė nakčiai jį į lankas arklius.

Tie arkliai nors visame kaime didžiausios dvišios, — vienas palšas, nusišėręs, su išsiikišusiu, karbuotu stuburu, kitas — be kelerių dantų, nuolat gurgiančiu pilvu, visada išputusia uodega ir dar linkavota. Bet niekis! O jo širdis prilieta džiaugsmo, vien džiaugsmo. Kai jis nušoka nuo arklio, arklių ir arklinių buri!

Sukeršiuoja arklius, paplekšuoja delnu jiems per kaklą ir kaip vyras išstaria:

— Na, na dabar!

Paskum apsisuka ant vienos kojos ir eina į prieauglių ir vyrų rindą. Ten kur renama ugnis, rukoma ir stumdosi. Taip kelerias dienas.

Jis guli tylus, suka naminio tabako storą cigarą, žariją išskrapštęs užsidega ir traukia dumą po dūmo. Apsidairo aplink. Arklių bandos tik neaiškūs šešėliai. Iš augštai dreba ir krinta mėnėsiena.

Niekas iš jo nesijuokia, visi užsiėmę juokais ir pasakojimais.

Tiesa, pirmiau, kai jis buvo šventinamas į vyrus, turėjo persirist per ugnį, vogt iš svetimų laukų bulves, varinėti arklius, pririnkt kelmynuose žabarų, pagaliau del vieno kito padaužos užgaidų žaživot tabako ir čiandėt iki ašarų. Po visų tų ceremonijų jis gaudavo užsirukt ir išsitiest prie ugnies bei klausyt, kai vienas kitas iš vyresniųjų pasakojo apie svirus...

Kai vėjas neša lengvą bubnelio bil-dėsį, armokina tą patį vis — kvika-kva-kva, — Mikas snaudžia. Miko lupos apsi-putoję. Mato pievoje arklių. Vieną tik arklių. Gražus, didelis, raudonasis, atkri-tusiais palupiais, akys kruvinos kaž-ko del. Ilgi, balzganai karčiai vėjo šiurenami, koja muša smėlį ir žvangia: — Hu-hu-hu! Kiekvienas jo muskulas juda ir žvilga kaip vario lėkštės. Nugara dviša-ka ir mėsa gabalais traukosi. Paskum iškelia jis galvą į dangų, prašiepia snu-kį, kad žabtai net atsiratoja ligi šnervių ir per baltus dantis uosto orą.

Mikas išbėga ir šaukia jį. Drigantas nesiduoda, pasispardo ir bėga, kad visa lanka nuo kanopų dreba. Miko akys, kaip to driganto, pasriuva krauju žaibais ant baltymų.

— Kužiuk, kužiuk! — šaukia jis.

Arklīninkai su brizgilais sustoję ra-tu, lankos pakraščiuose.

Staiga Mikas sugriebia gražuolį už nutriušusių kamanų ir kumščiu užduoda jam į snukį.

— Trr-trr! — šaukia visa gerkle. Raitelis jau sėdasi daug vikriau negu arklys spėjo atsukt užpakalines kojas. Apsigynimo smugį jis paleidžia į orą.

Dabar pajutęs našta ant savo nuga-ros, daug kartų šoka augštyti ir daug kar-tų mēto mažą, bet vikrą raitelį. Vėjas pakyla dešimt kartų stipresnis ir jis ma-to toli atsilikusius viso kaime arklīnīn-kus. Nepavyks jie jo! Tada drigantas vėl stengiasi jį numest, jau suklumpa ant pirmutinių kojų taip nelauktai, kad net žnektelėja Mikas į dirvoną.

Iš pradžių laiko dar jis už kamanų arklių, kuris jį neša, velka lauku, o ranka įveržta apsipila krauju ir jis apalpst.

Girdi lyg per sapną iš loto artėjan-čius raitelius, jų kojų ir kanopų aidai gaudžia vis garsiau ir garsiau. O kru-tinėj žaizdos. Kraujas. Kraujas, krau-jas ir kraujas.

Tik švyst — akyse dienos šviesa. Jis pramigo? Prie jo kojų dar didesnės ko-jos, su dryžomis kelnėmis. Jis jas pa-žįsta. Dar stipriau susiriečia kaip ežys į kupstą ir laukia smugio.

— Ir nesulaukia.

— Kur arkliai, tu rakali?!

— Kur arkliai? — užmiegotomis aki-mis stiebisi ir vis dar apie aną žirgą gal-vodamas jis pats klausia.

— Štai tau, štai! — spardo ir čižo jį rustus snukis, pas kurį Mikutis neša jau treči metai sunkią našta beveik vel-tui, už batus ir milo eilutę.

Mat jis pavainikis.

Vargšas Mikas bėga, svirduliuoja, galva sukasi nuo miego, per ašaras jis valdo krutančią apatinę lupą, prikašdamas ją.

— Kad tik greičiau užaugus.

Suranda stipenas arklius, išspančio-ja ir užsėda. Dar matyt toli slugsta dul-kės nujojusio arklīnīn-kų; jų kanopos mu-ša vis tyliau ir tyliau. O jo arkliai ne-pasivelka ir gana. Dabar jis vėl paskuti-nis. Su geru arkliu būtų galima juos pralengt ir špygą parodyt, o dabar...

Mikas spiria ir muša, bet arkliai ne-pasivelka greičiau. Tada jis išsitraukia mažą briedkriaunį peilį ir duria arkliams tiesiai į nugarą, bet jie dar liudniau klak-si.

Budavo dienų, kada Mikutis ir ant geresnių arklių savo džiaugsmą pašokdin-davo. Tik paduok jam tokį arklių! Jis plakdavo, spirdavo, kad tik greičiau, kad tik pilnesne zovada arklys bėgtų. Ir rėk-davo:

— O-lia, o-lia!

žmonės pamatę sakydavo:

— Šitas vaikas vistiek ne sava mir-timi mirs.

— Taigi, sakau, gaus kur galą ir ga-na.

Mikutis, vienok, tvirtai ir dabar ti-kėjo, kad vyrų tik tada galima tapt, kai jau gerą arklių turėsi. Ir jis nešiojo vi-sada ant kaklo pantį, ar valgė, ar mie-gojo. Pantis lyg ir buvo vyriškumo žen-klas: mat, arklīnīn-kas.

Klojime, užsuko lentoje prikarbuota daug mažų randelių. Ten Mikutis kiek-vieną perpietę matuoja save:

— Kai iki čia užaugsiu, tai busiu vy-ras. — Ir jis išpiauna naują karbą.

Per tuos paskutiniuosius metus jis aiškiai pratysio. Bet akys paliko tos pa-čios, didelės, medžiojančios kiekvieną gy-vą pasisukimą, kiekvieną arklių judesį.

Arkliai jo sapnas, kiekvienas mintis. Juk jo mažą galva daugiau nieko ir ne-galvojo, kaip tik apie gerą, nuosavą ark-lių.

Kažin kad taip paskum nujojus kur pas mergą, o prižiūrus arklių prie svirno vartų... — tai tur but jį visos mylėtų.

Kaž kada, gale geros, vasarą. Vėl lanka. Tie patys šlyno spalvos veidai prie ugnies. Burys vienas taško kortas, kiti koliojasi, kuris geresnį liežuvi turi, keikdami savo diedukus ir motinas. O vienas ir sako:

— Na, kad tu toks pramicorius, tai imk ir išmėgink Vėverio treigį!

— Tai tu išmėgink!

Nei vieno drąsuolio neatsiranda pa-kartot jojimo, kuris padaužoms jau bran-giai kainavo. Toks piktas arklys, kad nieks neprieis.

Keliems net dantis priešakinis išmu-šė ir jie gyrėsi, kad dabar švilpaut pato-giau. Bet ką darysi?! Arklys taip ir

nebuvo niekieno prajodinėtas. Nei stip-riausias apylinkėje jo nesuvaldytų. Jis šokdavo purtydavosi kol nenutėškėdavo raitelio. Bekalbant, žiūri daug iškreip-tų veidų — tas išblyškęs, tabako dumais pasmirdęs Mikas atsiveda arklių. Tą pa-tį.

— Tu jį vienas sugavai?

— A-ha!

Visi pasižiūri vienas į kitą.

— Tai nujok iki Nemuno užuolan-kos ir jei negausi pagulėt porą savačių su ištinusiu pasturgaliu — statau, vaikė, litrą, per šv. Izidorij.

— Grįžk kad ir po papilve! — rėkia kiti.

— Josi!

— A-ha! — taip pat atsako, spin-dinčiomis akimis Mikas.

Jį užkelia ant arklio ir pabaido. Kaip šešėlis švystelėja pakilusiam ruke mažas raitelis.

Arklīnīn-kai dar nejuda, paskum atsi-suka, kas sėdasi, o kas keikia:

— Nei jums reikėjo su tokiu prasi-dėt, nei ką.

— Ir aš sakau, gali dar vaiką pri-mušt, o ką paskui padarysite!

Rukas vis tirštesnis glaudžiasi. Vy-ragalai spėlioja įvairiai. Jis užtrunka gana ilgai.

Kur pievą lėną, labai lėną apsemia pakilęs vanduo, ten jis lekia, suka didelį ratą ir vis rėkia:

— O-lia, o-lia!

Arklys kriocte kriocte, šnervėmis uosto vandens pilną orą ir nevaromas siaučia prigulęs pažeme.

Valandėlei tylą.

Ir kita valandėlė praeina, tik ark-lis klumpa ant kelių ir kudulkšt — Mi-kas puolė. Tik uktelėjo ir viskas.

Ten arklīnīn-kai renkasi į burį ir nu-stebė žiūri apsiptojusį arklių, Vėverio treigį, kuris dabar bėga ratu aplink vi-sas kumeles ir žvengia.

Visi kiek tyli. Vienas-kitas išeina iš burio, susiėso arklius, paskum išsi-traukia iš ugnies didelius nuodėgalius, užsėda ir joja plačiai pasiskirstę, švilp-dami ir šaukdamai pradingusio varda.

Ugnies lazdos ruke išrodo kaip dre-banti degančios dervos srovė, krintanti į vandenį, kur žemyn galvomis, atsispin-dėdami joja raiteliai.

Vienas kitas išmėtinėja:

— Nei reikėjo tokiais šposais užsi-imt su vaiku, nei ką.

Pagaliau jį suranda. Kruviną, įsi-kandusį nutrukusių pavadžių galus, iš-verstomis akimis. Iš smegenų per dan-tis lašnojo kraujas. Jis unktė pakelia-mas, bet nevaitojo. Kunas kaip tešla rai-tėsi keliamas, be lygsvaros. Saulužytas. Jo šviesus plaukai pilni sukrektusio kraujo.

— Matai, o kam jojai? — moko koks tai tėviškas balsas, į kurį kiti atkerta:

— Tylek, rytoj galėsi jam pasakyt,

matai kad jau... jau...

Gal išgirsta jis tuos žodžius, kad ap-siverčia ir surinka:

— Arklių, arklių!

Mikas drėgnomis akimis ieško to paties arklio tarp daugelio arklių. Tik niekas jam jo nesistengia atvest.

Lydi ir lydi. Prie ugnies, ten. Vie-nas laiko už galvos, kitas už kojų.

— Arklių, duokit man, arklių! — šau-kia net dantimis garsą prikašdamas.

Turi sugaut jam arklių, turi atvest, kad tik nutiltų.

Bėras Vėverio treigys prie jo. Mi-kas kelia ranką, kelia, gniaužia kietai kumštį ir duoda arkliui į šnerves. Pik-čiurna bėris tamposi. Duoda kelis kar-tus dar į snukį ir vyrų padedamas sėdasi ant jo.

Tik staiga jo galva sudrimba ant pe-ties ir jis nukrinta į pievą. O bėris nei bėga, tik stovi taip ramiai, jau prijau-kintas.

Miką atneša prie ugnies, paguldo ir uždegina veidą kailiniais.

Taip šarvoja kruviną, dantys su kamanų likučiais, kaip tikrą vyrą, Miką.

Daugiau nebešaukia jis arklio. Ma-žojo raitelio akys pilnos dar to džiaugs-mo ir vyriškumo, bet jas greit užspau-džia, kad nežurėtų, kaip bernai tariasi pranešt vaiko šeimininkui apie jo kaltę.

Tą rytą kai švito, arklīnīn-kai jojo vi-sai lėtai, kad Miko kunas nešamas dvie-jų vyrų neatsilikytų ir kartu grįžtų namo, į kaimą.

Liuda Adomavičiūtė.

Sutemos Kaime

Sutemos vos pastebiamu pilkai-vio-letiniu voaliu supa kaimą.

Užsimastę medžiai nejuda, stovi ty-lučiai, lyg apsvarstydami dienos įvykius.

O patamsėjusiam danguj šviečia ap-skritaveidis mėnulis, lyg naujutėlis si-dabrinis pinigais — plačiame darbininko delne.

Netoliese sutemų tylą drumščia pas-kubūs darbininko šiai dienai jau turbūt paskutiniai nelauki smugiai.

Kažkur harmonika šauniai surėžė polką. Praužė keletą kartų prasišaipę skambiu motyvu ir staiga nutruko, lyg ko sudrausta nelauki prabilusi.

Kaimas ilsis...

Tik retkarčiais, keliu, tyliai, kaip per pukus pravažiuoja prikrautas rugių pėdų vežimas.

Palšas ilgakakis arklys įlindo į dobilus ir skubiai skynė juos nutysusia apatine lupa.

Bet neilgai džiaugės...

Iš nukrypusios mažais aprukusiais langais trobeliukės, išbėgo atsiraitoju-si rankovės moteris ir purtydama sijoi-nais pavarė arklių pavadinus jį ne visai mandagiais epitetais.

Prabėgo sušilęs piemenukas su klumpėmis rankoje. O suveltas pusber-nis, nukrypusia ant šono kepure išdidžiai žengia patvoriais, šauniai sukištomis į kišenės rankomis. Jis patenkintai šai-po-si ir protarpiais, pro dantis, niunuoja po-puliare pusbernių dainušką:

— ...Per kopustus, per latvinius...

Tolimam akiraty tamsiais siluetais dangų raižio prisiglaudusios prie žemės trobelės, laukai, rugių mendeliais pasi-šausę — klebonijos trobėsiai grandioziai iškelta radio antena ir neausti kru-mokšniais apaugę kalnai.

Sutemos vis trištesniu ruku supa kaimą ir migdo nusidirbusius per dieną gyventojus.

Tik augštoj žolėj vabalai įtužusiai čirškia savo nepabaigiamą giesmę. O tamsiai-mėlyname danguje, lyg naujutė-lis sidabrinis penklitis šviečia patenkin-tas, apskritaveidis mėnulis.

Laiškas Motinai

(Nuteisto mirt)

Ašaros veidą man vilgo,

Ašaros plauja akis...

O, kaip aš tavęs pasiilgau:

Svajojau dieną ir naktis.

Bet lieka vien tiktai svajonės,

Daugiau nematysiu tavęs:

Trumpa šio pasaulio kelionė,

Mane į kapus greit nuves...

O, kaip aš norėčiau pamatyti

Dar kartą tave — ir numirt:

Turėčiau tau daug pasakyti,

Nors būtų sunku atsiskirti.

Aš atmenu laiką laimingą,

Kada aš dar laisvas buvau...

Už buvį, už kovą aktinę

Aš pasmerkta mirti likau.

Va, gu ar sulauksiu rytojaus,

Kai saulė skaisti sužibės?...

Burelis kareivių atjoja, —

Gal mano ir bus jau eilė...

Sudiev tau, o motin' mieliausia!

Atleisk man, už viską atleisk...

Kas teisia mane — lai sau teisia,

Nors tu, motinėle, neteisk!

Aš mirštu už laisvą rytojų,

Už buvį varguolių šeimos,

Bet viltis krutinėj liepsnoja,

Kad laisvė jau greit subijos!

Lai perskriodžia jauną krutinę, —

Drąsos man numirti užteks!

Auka aš jau gal paskutinė

Ir atsakas greitai jiems teks!

Ant. Sk.—li.

Mylimajai

Jai kartais tau jauną krutinę

Liudėsio banga užlies

Ir vilties šviesioji žvaigždutė

Tavijie gesti pradės —

Ateiki pas mane! Paguosiu!

Priglausiu su jausmu giliu,

Tau draugišką ranką paduosiu,

Nes vien tiktai tave myliu!

L. Grigaitis.

Į Linksmąjį Šoki

Ei, mergyte, duoki ranką, —

Liemenį priglausk, —

Šoksim šoki, — šauniai polką,

Kol širdis dar gali jausti

Degančios jaunystės rytą,

Turim laimės luotą siausti,

Su senatve nemainyti...

Pats gyvenimas nemenką

Duoda dalį linksmai širdžiai;

Žmogui nieko nepakanka,

Jeigu jos jį neturi.

Gali būti puikys rumai,

Gali tukstančiai žibėti,

Bet širdies linksmos neturint

Liudna bus į juos žiūrėti.

Eikim šokdami į ratą, —

Šypsnį šypsniai išmainykim,

Širdį širdžiai atiduokim

Ir del jauno tyro džiausmo

Krauju degančiu alsuokim.

Mums trumputė valandėlė

Kartais buna reikšmingesnė

Ir už metų visą eilę,

Plaukiančių tolyn be tikslo

Audžiant amžiaus dainą gailią...

Ei, mergyte, pulk į glėbį, —

Dar užmiršim viską, —

Ir tą vargą-rupestėlį,

Kurs už durų tviską...

Jokubas Dagys.

Jaunavedžio Naktis

Niekio tau nesuliau, nieko nežadėjau

Tik į tavo širdį savo meilę dėjau.

Vėjas jaunas buvo, mano meilę supo, —

Nemaniau niekuomet, kad jausmai suklys

Jei bučiau žinojęs tokį ilgą kelią,

Bučiau tuos praeikęs kurie taurę kelia.

O dabar matai tu — ašai nelaimingas,

Po jungtųjų kelias pasidarė ilgas.

O tu jauna merga, tu mane viliojai,

Savo rankų šilkų kavalų apvyniojai.

Tik dabar nuvyto tavo lupų grožė

Ir musikė laimė vieškeliu nudrožė.

Aš myliu vienumą, tu ištrokus šokio,

Širdy išnešiotą meilę nenumoko.

Niekio tau nesuliau, nieko nežadėjau

LIETUVIAI AMERIKOJE

NEWARK, N. J.

A. a. Marijona Berininkaitė-
Lelešienė.

Po ilgos ir sunkios ligos, a. a. Lelešienė su šiuo pasauliu skyrėsi gruodžio 22 d. ir su bažnytinėmis apeigomis palaidota kučių dienoje, gruodžio 24 d. 1929 m.

Velionė buvo gimusi Lietuvoje, Mariampolės apskrityje. 1893 m. tėvams keliaujant Amerikon atvežta 7 metų amžiaus. Čia velionė pergyveno nemažą kilių ir sulaukus vos 43 metų amžiaus pasimirė.

Velionė paliko 20 metų amžiaus dukterį Aleną Bradunaitę, kurią motina auklėjo su didžiu siu rupeštingumu; pati velionė sunkiai dirbdama leido mergaitę mokslui ir dėjo joje visą savo ateities gyvenimo viltį, kad baigs augštesnį mokslą ir tuomet motina galės lengviau atsikvėpt bei pasilėgt. Ir tiesa, per ištisą metų eilę siekus to tikslo mergaitė pasiekė augščiausio laipsnio savo profesijoje. Alena yra šokiškė-žvaigždė. Šiuo tarpu dalyvauja „Adelphi Theatre“ Londone po vardu Helen Burnell vaidinime „House That Jack Built“. Bet motina iš savo mergaitės neturėjo laimės pasidžiaugt. Vos antri metai Alena baigusi mokslą ir pastojus scenoj nuo motinos nutolusi, pagaliau verčiamasi aplinkybių, iškelia Europon ir net į savo motinos laidotuves negalėjo pri-
but.

Kuomet Alena buvo dar penktų-šeštų metų kūdikiu, pas ją pasireiškė kaip šokiškės talentas ir šioj apylinkėj nebuvo lietuvių stambesnio parengimo, kuriame velionė Marijona nebuvo žmūsi dalyvumo programoje su savo mergaite. Pati velionė Marijona begalo mēgdavo muziką ir dainas. Iš pat mažens, budama prie tėvų, kuomet gyveno Schenandoah, Pa., per ilgus metus priklausė šv. Jurgio Lietuvių parapijos bažnytiniam chore ir tenai užėmė vadovaujantį vietą, kaip turinti gražų tvirtą soprano balsą.

Persikėlus gyventi į Newark, N. J. čionai per ilgus metus prigulėjo lietuvių parapijos bažnytiniam chore ir ne vieną koncertą yra patiekusi. Velionė begaliniai mėgo prakilnius parengimus. Kur kas tik pakvies davo, ji niekuomet neatsisakė davo nuo lietuvių parengimų su sav. dainomis. Ji begaliniai daug lietuviams pasitaravo.

Kuomet Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Penktas Apskritys rengė pirmą SLA. savaitę, velionė Marijona su savo Alenu užpildė stambia vietą programoje, nes susidarius tam tikrai grupei, per tris savaites veiklas vakaras reikėjo keliauti iš vietos į vietą ir šaltame žiemos ore trankytis po neapšildytas svetaines (mat buvo angliakasių streikas, tai buvo kuro stoka) ir dažnai namo grįžt tik paryčiu, ką gali daryt tik pasišventęs žmogus.

Velionė paliko taip gi 18 metų amžiaus sunų Bernardą, baigusį augštesnę mokyklą, brolį Pijūšą Bebrininką, gyvenantį Boston, Mass. ir vyrą Joną Lelešį, su kuriuo buvo vedusi tik keletas metų atgal, bet neilgai turėjo laimės pagyvent.

Liudnos atminties Marijona buvo nepaprasto gabumo moteris. Ją reikia priskaityt prie tos rūšies žmonių, kurie gyvena ne materialiai, bet dvasiniu gyvenimu. Jos širdis buvo kupina žmogiškumo. Jos siela spindėjo talento didybėmis ir nesuvaldomo noru tą talentą išbutilint. Tik dėja, tėvams nesupratęs ar kitų kokių priežasčių dėlei to tikslo velionė siekt negalėjo. Į meno viršūnes jai užkopt nebuvo progos. Tas ją

per visą amžį begaliniai ir vargino.

Laidotuvės buvo neskaitlingos: keletas giminių ir artimiausių draugų. Kunigas su vargonininku atgiedojęs psalmę liepė melstis už mirusią, pora žodžių prataręs, nueina užsigrįžęs — nei pamokslas, nei prakalbos.

Arti duobės ant šaltų kapų stovėjau kaip stabas. Begaliniai liudnas įspūdis reikšėsi ir veržėsi klausimas, kuris slėgė kai sunkus akmuo krutinėje: „Ar verta gyvent dėl idėjos? Ar daug kas suprato šios moters gyvenimą? Ar jėga kas nors į jos padėtį? Jei karčiamininkai laidotų, tai kapuose būtų minios“. Mano kuną perpylė šaltas šiurpulis. Įmetęs duobėn sauja žemių ir mintimi amžinai atsisveikinęs, apleidau šaltuosius kapus. A. B. Strimaitis.

BOSTON, MASS.

Induso Prašneka Delei Indijos
Nepriklausomybės.

Nedėlvakary, gruodžio 29 d., kuomet Indijoje, Lahoroje susirinko Indusų Tautinis 44-tas seimas, tuo pačiu momentu „Tėvynės“ korespondentas su keliais Bostono laikraštininkais Ford Hall forume klausė natūralinio induso mokslininko, laikraštininko ir lektoriaus p. Syundo Hassiando paskaitą „Rytų ir Vakarų Idėjos“. Trumpai sakant, lektorius išdėstė Rytų (Indijos ir Kinijos) ir Vakarų (Europos ir Amerikos) pažiūras link civilizacijos, etikos, rėdo ir civilikos. Hassiando dar jaunus, apie 30-33 m. amžiaus indusus, paeina iš garbingos, aristokratiškos šeimynos, Mahamedo (mahamedonų tikėjimo pranašo-Kristaus) ainy. Lektorius angliškai akcentas gana amerikoniškas. „Tėvynės“ korespondentui yra tekę klausyt ir kitų indusų mokslininkų, kaip Poona universiteto profesoriaus Karves ir prof. S. Naidau kalbų. Tai Hassiando angliškai akcentas geriausiai amerikoniškas. Lektorius išdėstė buk Vakarų tikiškas kultas (religiją) yra importas iš Indijos arba Rytų proto produktas, o Vakarų mokslas, tai materializmas, turtas, lobs, didumas, perviršumas, išdidumas, pertekumas ir tt. Trumpai sakant — teknika.

Lektorius paklausus delei Indijos Nepriklausomybės, atsakymas buvo: „Indijos padėtis yra tokia pat momente koki turėjo š. Amerika 1775-76 metais, Suv. Valstijų Nepriklausomybės gimimo dienoje. Indusų tauta susideda iš kokių 320 milijonų asmenų. Amerikos laikraštininkai ir taip šviesunija atydziai laukia iš 44 indusų tautinio seimo savivaldos arba ir nepriklausomybės deklaracijos.“

„Tėvynės“ Korespondentą
Apdovanoja.

„Tėvynės“ korespondentas gavo iš Lietuvos svarbią dovaną „Musų Kalendorius 1930 metais“. Tai Lietuvos šaulių Sąjungos metraštis, 200 puslapių. Pastarasis kalendorius tai jau amerikoniško stiliaus almanakas arba metraštis, kuris talpina daug įvairių informacijų apie Lietuvos ekonomiką, statistiką, socialiją, civilą ir mokslą. Yra Lietuvos žemlapis, Lietuvos istorija, ekonomikos, švietimo, prekybos statistikos. Apie sveikatos rūšies žmonių, kurie gyvena ne materialiai, bet dvasiniu gyvenimu. Jos širdis buvo kupina žmogiškumo. Jos siela spindėjo talento didybėmis ir nesuvaldomo noru tą talentą išbutilint. Tik dėja, tėvams nesupratęs ar kitų kokių priežasčių dėlei to tikslo velionė siekt negalėjo. Į meno viršūnes jai užkopt nebuvo progos. Tas ją

Korespondentas.

DETROIT, MICH.

Komp. M. Petrausko Koncertas. Teko sužinot, kad komp. M. Petrauskas atvyksta į Detroitą ir sausio 12 d., Lietuvių Sveitinėje jam rengiama koncertą. Be komp. Petrausko koncerte dalyvaus dar šie dainininkai bei muzikai: artistas J. Olšauskas, J. Valiukas, St. Rimkus, S. Žukauskaitė, A. Šatulaitenė, O. Zigmantienė, dainininkai ir Aldona Piliauskaitė, smuikininkė. Taip gi yra kalbama, kad šiame koncerte dalyvaus programė ir Chicagos žvaigždė-dainininkė ponia Gugienė, bet galutinai neteko sužinot. Todel jau išanksto galima pasakyti, kad šis koncertas bus žymiausias iš visų Detroito rengtų koncertų.

F. Motuzas.

EASTHAMPTON, MASS.

Šis-Tas.

Šiame mieste nuo nekurio laiko gyvavo TMD. 16 kuopa. Savo laiku ji buvo gana skaitlinga nariais ir šį-tą veikdavo. Bet nekuriems nariams subolševikėjus ir atsitraukus iš kuopos ir kai kuriems nariams draugijos leidiniais nepasitenkinus, kuopa labiau sumažėjo — liko tik 7 nariai. Nykstant nariams, nyko ir kuopos iždas. Ir štai, gruodžio mėnesio susirinkime kuopa laikė savo paskutinį susirinkimą ir nutarta kuopą likviduoti. Kuopoj esamą turtą, apmokėjus visas išlaidas už susirinkimus ir tt., paaukojo Dėdės Šerno Paminklo Komitetui. Viso pinigų buvo likę \$6.40, kurie minėtam tikslui ir paaukota. Tai labai gerai padaryta, nes šitas reikalas vis gi kur kas naudingesnis, negu būtų ten „traktorių“ pirkimas, ar kitam ne-naudingam reikalui aukojimas. Juk Dėdės Šernas buvo apšvietos patriarkas, todėl šita TMD. kuopos auka kaip tik jo paminklui pastatymui ir atitinka.

Darbai mūsų apylinkėje, galima sakyti, eina labai silpnai. Jei koks fabrikėlis ir pradeda kokiai porai savaičių dirbt, tai darbininkų susirenka tiek ir tiek. Vienok tenka girdėt, kad po Naujų Metų darbai pradės eit pilnai. Na, pagyvensim — pamatysim. Bet nekuriam laikui aš patarčiau iš kitur darbininkams nevažiuot čia darbo ieškot, nes bedarbių čia pilnos gatvės. Darbams pagėrėjus — pranešiu. Vienas be darbo.

Atsišaukimas

LIETUVOS LAISVĖS SARGAI
ŠTABAS,49 Seventh Avenue,
New York City.

Į EKS-KARIUS.

1430 metais liudnai sugaudė trimitai ir varpai: D. L. K. Vytautas mirė, galingiausiojo Lietuvos valdovo vėle nukeliavo į dausas. Liudėjo Lietuva. Nusileido jos galybės dienos. Bet drauge skrido Vytauto mirties lovoje kalbėti žodžiai, kurie tais laikais nedaugelio buvo girdėti, bet šiais laikais elektrizuoti musų tautą: Lietuva turi but nepriklausoma nuo lenkų.

1930 metais visa lietuvių tauta, vėl atgavusi nepriklausomybę, su pasididžiavimu mini 500 metų D. L. K. Vytauto mirties jubilėjų, sekdamas savo himno žodžiais: „Iš praeties tavo sunys te stiprybė semia“.

Nunai Lietuva laisva. Bet Vytauto mirties vieta, Trakų pilis ir Vytauto kaulai paniekinti ilsiis lenkų pagrobtoje krašto daly. Šiandien, minėdami Tautiškos Lietuvos Pranašo mirties sukaktuves, visi lietuviai mintyse skrenda į Vilnių, musų Vilnių.

Nors tautiškas Lietuvos atbudimas prasidėjo dar prieš keliasdešimt metų, bet tautos svajonės liko įknytos tiktai geriausių tautos sunų pasirizimu ir kruvinomis kovomis fron-

Kaip Aš Parašiau Pirmą
Apysaką

(Feljetonas)

Tai buvo keli metai atgal. Tuomet Lietuva buvo dar demo kratinė respublika. Aš ėjau Kauno Laisvės Alėja laisvai keldamas kojas, laisvai mosykuodamas rankomis, laisvai kraipydamas galvą ir žiurdamas į krautuvų vitrinas. Mano tušči piniginė ir gi laisvai šokinėjo.

Mano pilvas jau senai išmušė dryliktą. Norėjosi valgyt bi ką, kad ir nevirtos mėsos arba saldzijų pyragaičių.

Bekrapštydamas kišenes, radau kokį tai išrašytą popieriuką. Perskaiciau. Pasirodo, mano eilėraštis.

— Štai už ką papietausiu! — sušaukiau ir apsidairiau, ar kas neišgirdo.

Akymirksny aš atsiduriau „Seno žodžio“ redakcijoj. Padaviau rankraštį redaktoriui. Šis, kelis kartus perskaitė, ir sakio:

— Eilėrašty reikėtų gerokai remontuoti, ir tamstai prisieit dar mums primokėti... už darbą.

Žinoma, po tokio pasikalbėjimo, aš atsiduriau gatvėje.

— Pabandyti dar užteiti „Skaptvyvos“ redakcijon, — sakau pats sau.

Užėjau. Radau jauną vyruką. Paklausiau redaktoriaus. „Tai aš pats“ — sako jis. Aš rie minėtam tikslui ir paaukota. Tai labai gerai padaryta, nes šitas reikalas vis gi kur kas naudingesnis, negu būtų ten „traktorių“ pirkimas, ar kitam ne-naudingam reikalui aukojimas. Juk Dėdės Šernas buvo apšvietos patriarkas, todėl šita TMD. kuopos auka kaip tik jo paminklui pastatymui ir atitinka.

— A, poetas Antskis!

— Labai malonu! — sušuko redaktorius.

malonu! — sušuko redaktorius.

— Aš noriu įteikti tamstai eilėrašty.

Redaktorius perskaitė ir sakio:

— Gal ir tiktų, bet šis N. jau pilnas. Ttruksta tik Kalėdinės apysakos. Jei turėtumėt — „visomis keturimis“ patalpinčiau.

— Aš galiu parašyti, — atsakiau.

— Labai prašau ir atsiprašau, nes aš skubinu į „Versalį“. Ten mat literatų pietus. Gal kartu?

Mano pilvas iš džiaugsmo suurzgė, bet ir šį kartą apsiriko, nes „privalejau“ atsakyti.

— Gal galėtumėt šiek tiek ovanso? Rytoj apysaka bus,—

paprašiau. Redaktorius taip piktai pažūrėjo į mane, kad aš žaibo greitumu atsiduriau gatvėje.

Užėjau Urbono valgyklon. Atsisėdau. Priėjo graži graži panelė.

— Duokit man stiklą vandens ir laikraštį. Panelė keistai pažūrėjo į mane, bet vistik atnešė.

Laikraštį aš visuomet pradėdu skaityti iš antro galo, t. y. nuo skelbimų. Skaityau.

Išgėriau stiklą vandens, perskaiciau laikraštį dykai, bet pietaut be pinigų — niekaip negalėjau sugalvoti.

Parėjau namo.

— Na, žmonele, duok tēma kalėdinei apysakai...

— Aš tau kad tempiu, tai tu atsidursi ten, kur velniai vaikus veda. Namie nēr kas valgyt, o jis po smukles vaikiojasi...

— Matai, aš turiu ekstra užsakymą apysakai, ir gausiu gerą honorarą. Bus Kalėdoms nupirkti ragaišio.

— Et!

Tėmos kaip nēr, taip nēr. Atsiguliu, užmigau ir sapnuoju: stoviu vidury gatvės ir staiga pavirstu į eglaitę. Mane nukirto, parnešė, padabino, uždegė įvairių žvakucių. Vaikai apie mane sukasi ir dainuoja.

Suaugusieji, kitam kambary, geria, valgo, o man ir gi norisi, bet aš — eglaitė. Ir taip, rodos, kelias dienas. Pasibaigus toms ceremonijoms, mane nudraskė ir išmetė patvorin. Aš surikau...

Pabudau. Pasirodo, kad aš nupuoliau nuo sofos ir rėkiu, kiek neša kakarinė.

Kitą dieną nunešiau redakcijon kalėdinę apysaką, pavadinę „Kalėdų sapnas“.

Ant. Skrinskis.

IŠ IR Į
LIETUVA
PER HAMBURGĄ
GERIAUSIAIS LAIVAIS:
NEW YORK, ALBERT BALLIN,
HAMBURG, DEUTSCHLAND,
RESOLUT, RELIANCE,
CLEVELAND,
ST. LOUIS, MILWAUKEE
Nepalyginamas švartumas ir
patarnavimas visose klesose.

\$203
IŠ NEW YORKO Į KAUNĄ
IR ATGAL
(Pridėjus \$5 S. V. įeigų
Taksus). Trečia kles.

Pinigus persiunčiam greitai ir
žemomis ratomis.

Del sugrįžimo leidimų ir kitų
informacijų klauskit pas vietos
agentus arba pas

HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

“DIRVA”
\$1.00
8 pusl., didelio formato tautiškas laikraštis. Išeina sykį į savaitę.

Prisiųskit paprastame laiške \$1 ir gausit “Dirvą” per pusę metų. Metams \$2.

Reikalaukit kopijos pažiūrėjimui, dykai. Prisiųskit savo ir savo draugų antrašus.

“DIRVA”
6820 Superior Ave.
Cleveland, O.

— Kurios šeimos atsidraudę Susivienijime Lietuvių Amerikoje, tos sulaukė rytojaus džiaugiasi.

— Gėda tam tėvui bei motinai, kurių dukters ir sunai nemoka lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti.

5 Dienos Per Vandenyne
PER CHERBOURG'Ą — 6 DIENOS
PER BREMENĄ
Kelaukit greičiausiu pasaulio laivu
BREMEN
Laivas EUROPA dabar budavojamas ir veikt pradės nuo kovo mėn., 1930 m.
Mažiau Negu 8 Dienos į Lietuvą
Patogus ir tiesus susisėjimas su bile Europos šalimi. Reguliariai išplaukiamai kiekvieną savaitę populiariais Lloyd laivais.

Del sugrįžimo leidimų ir kitų informacijų atskliauskit savo vietinio agento arba

**57 BROADWAY
NEW YORK**

NORTH GERMAN LLOYD

**JAUNUOLIŲ MOKYKLOS
RANKVEDĖLIAI**
ABC. Skaitymo-Rašymo pradžiamokslis. Sutaisë J. Damijonaitis. Pati pirmutinė knyga mokinant lietuviškai skaityti ir rašyti. Trečia ir vėliausia laida 35c.
VAIKŲ DARŽELIS. Skaitymai antriesiems mokslo metams. Sutaisë J. Damijonaitis. Tai knyga, vartojama po ABC 75c.
GRAMATIKA Lietuvių Kalbos. J. Damijonaičio. Vadovėlis mokykloms pirmutinei gramatikos klasei. Trečias patalysytas leidimas 75c.
SKAITYMAI Lietuvių Kalbos Pamokoms. Sutaisë P. Klimas. Penktas išleidimas. Knyga, vartojama skaitymui po Vairų Darželio augštesnės klasoms \$1.00
KRAŠTO MOKSLO SKAITYMO RINKINYS. Sutaisë J. Damijonaitis. Knyga, vartojama augštesnės klasos susipažinti su Lietuvos istorija, geografija ir žmonių gyvenimu bei veikėjais. Kaina 75c.

VIENYBĖ
193 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

AIPOPO PASAKOS
Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų, 301 pasakų. Tinkami pamokinimui seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

„TEVYNES“ ADMINISTRACIJA
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

T E M Y K I T E !
Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveikluotas Veikalas Antgalviu
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
ISTORIJA
Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipažinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50
Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją žino adresu:
“TEVYNES“ ADM.,
307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

VIETINĖS ŽINIOS

IS SLA. 126 KUOPOS
SUSIRINKIMO.

Sausio 3 d., SLA. Centro Raštinėje, įvyko vietinės SLA. 126 kuopos metinis susirinkimas. Kaip į metinį susirinkimą, tai narių atsilankė nedaug.

Kuopos viršininkai išdavė raportus iš praėjusių metų darbų, tės ir viso kuopos stovio. Pirmininkas M. L. Vasilauskas išdavė gerą raštišką raportą, trumpai apibūdindamas kuopos veikimą ir visų jos reikalų eigą. Vice pirmininkas S. E. Vitaitis žodžiu išdavė trumpą raportą. Sekretorė Marė Draugelytė perskaitė gerai prirengtą raštišką raportą, kuris apėmė kuopos finansinę apyskaitą, narių stovį ir veikimą. Sulig sekretorės raportu, SLA. 126 kuopa turi suvirš 220 narių ir \$120 pinigų ižde. Pereitais metais prie kuopos prisirašė 11 naujų narių. Iždininkė Magdė Aušriūtė taip pat išdavė finansinę apyskaitą ir pažymėjo, kad jos knygos sutinka su sekretorės sąskaitomis. Tačiau peiktinas dalykas, kad į metinį kuopos susirinkimą neatsilankė nei iždo globėjai, nei organizatoriai ir jokio raportu nepridavė.

Nauja valdyba 1930 metams, kurioje pasilieka didžiūma senosios valdybos narių, užėmė vietas. Tarpe naujų nutarimų galima pažymėti, kad nutarta pasiųsti penkis atstovus į šaukiamą suvažiavimą sausio 19 d. Vytauto Jubilėjaus apvaikščiojimo reikalu. Atstovais išrinkti: Zosė Vitaitienė, M. L. Vasilauskas, K. Klanauškas, A. Gabrėnas ir P. Bukšnaitis. Kvietimas New Yorko draugijų komiteto prisidėti prie Vytauto Jubilėjaus apvaikščiojimo komiteto atidėta galutinam apsvaistymui sekamam susirinkime.

Susirinkimas buvo rimtas ir tvarkingai dalykus vedant visi reikalai atlikti tik truputį suviršum į valandą laiko.

SLA. 126 Kp. Narys.

LANKĖSI REDAKCIJOJE.

Pereitą savaitę lankėsi SLA. Centre ir „Tėvynės“ redakcijoje SLA. 86 kuopos veikėjas ir SLA. 3-čio apskričio organizatorius p. P. Pivoriūnas iš Pittsburgh, Pa. Gerb. SLA. veikėjas vyko su biznio reikalais į Waterbury, Conn., tad pakeliui kelioms valandoms sustojo New York'e ir aplankė SLA. Centrą. Pasikalbėta organizacijos reikalais ir malonu buvo sužinoti iš p. Pivoriūno, kad Pittsburgho ir apylinkės SLA. veikėjai pasirėžė smarkiai pasidarbuoti SLA. reikalais iki Seimo.

Taipgi lankėsi SLA. 101 kuopos narys Ben. Taconis iš Paterson, N. J. Ponas Taconis pereitą vasarą viešėjo Lietuvoje ir todėl daug įdomių dalykų pasakojo apie Lietuvą. Jo nuomone Lietuvos valdžiai reikia daugiau dėti pastangų švietimui Lietuvos kaimiečių, kad jie suprastų reikalingumą gerinti savo ūkį ir švaros gyvenime prisilaikyti. Aplamai paėmus p. Taconiui Lietuva labai patiko ir džiaugiasi aplankęs savo gimtinę kraštą.

Pereitam pirmadienį lankėsi redakcijoje kun. Pankus iš Bridgeport, Conn. Kun. Pankus atsilankymo tikslas buvo pasikalbėti ir išaiškinti šaukiamo Conn. valstijos lietuvių suvažiavimo tikslą Vytauto Jubilėjaus reikalu. Anot kun. Pankaus, suvažiavimo tikslas yra suorganizuoti visus Conn valstijos lietuvių, nežinant kokių įsitikinimų jie nebutų, bendram darbui Vytauto Jubilėjų paminėti. Conn. valstijos veikėjai nemano konkuruoti su Brooklyn komitetu ir kitų apylinkių komitetais, bet dirbti kontakte su visais komitetais, kad dar-

bas būtų bendras ir kad kuharmoningiausiai ir sekingiausiai to jubilėjaus apvaikščiojimas išeitų.

NEW YORKO GAISRAI.

New Yorko miesto Gaisrų Departamentas savo metiniam raporte pažymi, kad pereitais 1929 metais New York'e buvo 29,724 didesni ir mažesni gaisrai, arba 3,539 daugiau, negu užpraėjusiais metais.

Aplamai paėmus, pusė milijono dolerių išleista naujų gaisrininkų stočių įrengimui, kurių įrengta viso 12, pirmimui naujų gaisrininkų automobilių ir kitoms gaisrų gesinimui reikmenims supirkti.

Pereitais metais mirė 32 gaisrininkai, kurių septyni mirė nuo sužeidimų laike gaisrų gesinimo. Taip gi 107 gaisrininkai pasitraukė iš tarnybos, iš kurių 54 buvo jau viršininkais, o 53 paprasti gaisrininkai.

Kiek tie visi augščiau minėti gaisrai nuostolių padarė, nepažymėta. Bet matyt užsienio pareiškimai Amerikos adresu yra gana teisingi, kad esą amerikoniai yra dideli statytojai, bet kartu ir dideli degintojai. Kad ir tokiame New York'e vienu metu laikotarpiu turėti apie 30,000 gaisrų, tai vis tik yra labai daug.

TEATRAS IR MUZIKA

NAUJOS DAINOS.

Nesenai išėjo iš spaudos „Liaudies Dainos“ vienas balsui: „Ugdė Motuše“ ir „Ubagėlis“, taip gi miršam chorui „Anoj pusėj ežero“. Tai yra naujos ir Amerikos lietuviams mažai girdėtos dainos. Šias visas tris dainas sukomponavo kompozitorius Juozas Žilevičius, išleido Xavier Strumskis, 115 So. First St., Brooklyn, N. Y.

RACIUNO PAVEIKSLAI.

Gruodžio 29 d. vakare, Šv. Jurgio parapijos salėje, Central Brooklyn, p. A. T. Račiūnas rodė įdomius krutamus paveikslus. Tai buvo istorinė drama, perstatanti kazokų ir lenkų karą 300 metų atgal užvardijimui „Taras Bulba“. Taip pat rodė Jack Sharkey su Harry Wills kumštynes, kurios buvo musų Sharkio pagarsėjimo pradžia. Kaip Sharkio kumštynės, taip ir paveikslas „Taras Bulba“ yra labai įdomus ir verti pamatyti kiekvienam lietuviui. Kaip įspūdingos Sharkio kumštynės buvo, kuomet jis mušė ir su Wills, nes man jos teko matyti, taip lygiai ir paveiksluose jos yra įspūdingos ir gyvos. Be to, rodė dar ir atskirus vaizdelius iš Lietuvos ukininkų gyvenimo ir ūkių darbų.

Tokie vakarėliai lietuviams labai įdomūs ir smagiai laikas prabėga. Todėl mano vėlimu yra, kad visur lietuvių skaitlingai lankytusi į p. Račiūno rengiamus vakarus, nes tikrai yra ko pasižiūrėti jo rodomuose krutiniuose paveiksluose.

Kostas Klanauškas.

IDOMUS KONCERTAS.

Society of the Friends of Music sekama sekmadienį, sausio 12 d., Mecca Auditorium, 133 West 55-th St., New York City, duoda įdomų koncertą. Arthur Bodansky diriguojant Friends of Music choras iš 140 asmenų ir Metropolitan Operos didžiulis orkestras išpildys Cherubinio „Requiem Mass in C minor“. Šis minimo kompozitoriaus kurinys skaitomas žymiausia jo kompozicija ir pirmą kartą šiame šimtmety bus išpildytas New Yorko koncertų scenoje. Dangelis žymiųjų kompozitorių „Requiem“ kurinį

skaito labai žymia ir žavėjančia kompozicija.

Pirmą pradedant „Requiem“, garsios muzikės francūzų šeimos ainiai Henri Casadesus ir Mme. Regina Patorni-Casadesus išpildys „Divertissement“ — įdomus ir gražus kurinys aštuoniolikto šimtmečio italų kompozitoriaus Cimarosa. Koncertas prasidės lygiai 4 val. po pietų.

Lyra.

P R A N E Š I M A S

Visoms Connecticut Valstijos Draugijoms, Organizacijoms, Choram ir tt.

Pasitaikius progai ir suvažiavus visiems Conn. valstijos lietuvių parapijų vadams Bridgeport, Conn., buvo nutarta kreiptis į visas šios valstijos draugijas, kad siųstų po vieną atstovą į suvažiavimą, kurs, išrinkęs centralinį komitetą, vadovaus rengime minėti D. L. Kunigaikščio Vytauto 500 metų Jubilėjų. Tas suvažiavimas visų kolonijų atstovų įvyks parapijos svetainėje, Waterbury, Conn., sausio 26 d., 3 val. po pietų punktualiai. Kožnas įgaliojantis jį draugijos liudijimą atstovas atsiveža su savim.

Kun. M. A. Pankus, Skelbėjas.

KOVA SU NUODINGŲJŲ
DUJŲ ATAKOMIS.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Ligoninės auditorijoje 1929 m. gruodžio 13 d. 18—21 val. buvo apie 20 įvairių organizacijų atstovų pasitarimas, kaip apsaugoti piliečius nuo nuodingų dujų atakų, jei atsirastų karas. Pranešimus padarė Dr. R. Šliupas, prof. J. Šimkus, Dr. Ingelevičius. Po gyvų diskusijų buvo išrinkta 7 asmenų komisija, kuri apsiėmė organizuoti kovą su nuodingomis dujomis karo metu.

Kuopu Susirinkimai

Chicago, Ill. SLA. 335 kp. metinis susirinkimas įvyks sausio 8 d., 7:30 val. vakare, Marquette Park apylinkėje, pono Z. S. Mickevičiaus ofise, 2505 W. 63-rd St., arti So. Campbell Ave.

Valdyba.

Wilkes Barre, Pa. SLA. 361 jaunuolių kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 12 d. sausio, 2 val. po pietų, Poteliuno svetainėje, 53 Bank St.

E. Užupitė — sekr.

Shenandoah, Pa. SLA. 308 kuopos metinis susirinkimas įvyks 12 d. sausio, 2 val. po pietų, Sweet'o salėje, kampas Main ir Lloyd gatvių. Bus rinkimas kuopos valdybos.

V. V. Vaišnora — sekr.

Paieškojimai

Šie asmenys gyvena Amerikoje yra ieškomi:
Bielskis Juozas. Kilęs iš Ingavangio k., Klebiškio val., Mariampolės apskr., Prieš karą gyveno Chicagoje.

Benikai, Adomas, Antanas, Kastas ir Kazys. Kilę iš Renavos dvaro, Mažeikių apskr. Gyvenę Chicagoje.

S K A I T Y K I T E

“NAUJIENAS”

Pirmas ir Didžiausias Dienraštis Amerikoje. Kas užsirašys dabar, gaus Kalendorių 1930 m. ir Vienintelę Amerikos Biznio Rodyklę 100 pusl., didelio formato DYKAI.

Metinė prenumerata Amerikoje \$7.00
Chicagoje ir Lietuvoje — 8.00

Siųskite money orderiais arba čekiais, adresuodami:

“N A U J I E N O S”
1739 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Čekius Antanas. Kilęs iš Kazimieravo k., Varėnų val., Alytaus apskr.

Danta Pranas. Kilęs iš Skaistgirio val., Šiaulių apskr. Gyveno Chicagoje.

Dirgelis Antanas. Kilęs iš Dausnių k., Kretingos apskr.

Gasparonis Antanas. Kilęs iš Raguvos val., Panevėžio apskr. Kadaišis gyveno Sioux City, Iowa.

Giačas Pranas. Kilęs iš Vainuto val., Tauragės apskr. Kadaišis gyveno 2457 West 46-th Place, Chicagoje.

Januška, Ona ir Balys. Kilę iš Kuršėnų val., Šiaulių apskr. Gyveno Chicagoje.

Lazauskas Juozas. Kilęs iš Seduvos val., Panevėžio apskr. Kadaišis gyveno Cleveland, Ohio.

Malaškevičiai, Juozas ir Jokubas. Kadaišis gyveno Chicagoje.

Jasutis Kazys. Kilęs iš Žagarės miesto. Gyveno kadaišis Waterbury, Conn., bet persikėlęs į Rockford, Illinois, arba Wisconsin valstiją.

Jociai, Juozas ir Petras. Kilę iš Kaitinų val., Tauragės apskr. Gyveno Chicagoje.

Kaušys Dominikas. Kilęs iš Skuodo parapijos. Kadaišis gyveno sulig adresu: 830 West 33-rd Place, Chicagoje.

Paukšta Antanas. Prieš karą gyveno sulig adresu: 1571 Woodbury Avenue, Harvey, Illinois.

Petrošiai, Juozas ir Vincas. Kilę iš Kvėdarnos val., Tauragės apskr. Gyveno Chicagoje.

Augščiau išvardyti asmenys yra prašomi atsiliepti, ir kiekvienas kas ką nors apie juos žinotų yra prašomi suteikti žinių. Bent kokia žinia bus brangiai įvertinta.

LIETUVOS KONSULATAS,
Rm. 1031 — 608 So. Dearborn St., CHICAGO, ILLINOIS.

Dr. J. Landžius
(SEYMOUR)
51 Providence Street,
WORCESTER, MASS.
Val. 9-9 Tel. Park 5873

SALUTARAS BITTERS

Vienas didelis mokslinčių pasakė: „Žmogus pažink save“. Taip gi, pažinę save užlaikyk gerą sveikatą. Jei dažnai pagausi šaltį, greitai pailsti, kenti nuo skilvio nemagumų, kaip tai: prasto apetito, užkietėjimo vidurių, gazų žarnos, galvos skaudėjimo, nervingumo. Vartok Salutarą Stomach Bitters. Salutaras Stomach Bitters išvalo jūsų vidurius ir užlaiko juos švariai: prašalina visus nereikalingus dalykus, kurie nuodija kūną, suteikia gerą virškinimą ir gerą apetitą ir sustvirtina visą sistemą. Galima gauti visose aptiekose arba nuo išdirbėjų.

SALUTARAS DRUG & CHEMICAL CO.,
639 W. 18-th St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 1333

PAIN-EXPELLER

Naudokite išlaukiniai nuo Skaudamų Muskulų Peršalimų Skausmų Krutinėje Sustingusio Sprando Pečių Skaudėjimo Išsinarinimų ir Išsitemimų Neuralgijos

Persitirinkite, kad gaunate tikrai INKARO vaistą, kuris ant pakelio pūgėlis jums apsaugoti. Knygoje, kurioje paduodama plinti nurodymai naujojo PAIN-EXPELLERIO daugely atsitikimų, pridėdama prie kiekvienos butelės.

Paridodoma visose vaistinėse po 35c ir 70c buteliai.

Arba galima užsisakyti stačiai iš

The Laboratories of
F. A. RICHTER & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N. Y.

KILLS PAIN

SLA. PILDOMOSIOS TARY-
BOS IR KOMISIJŲ
ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Prezidentas — St. Gegužis,
Mahano City, Pa.

Vice-Prez. — V. Kamarauskas,
179 Slocum St.,
Edwardsville, Pa.

Sekretorė — P. Jurgeliutė,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

Iždininkas — K. Gugis,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Iždo Glob. — J. M. Danielius,
Huntington, Sta., N. Y.

Iždo Glob. — M. A. Raginskas,
Box 144,
Plymouth, Pa.

Dr.-Kvot. — Dr. E. G. Klimas,
2538 E. Allegheny Ave.,
Philadelphia, Pa.

Istatymų Komisija:

K. Jurgelionis,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Z. Šalnierė,
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

A. A. Ollis,
11 So. La Salle St.,
Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:

P. Grigaitis,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Pr. Bajoras,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

Dr. M. J. Vinikas,
8618 — 102-nd St.,
Richmond Hill, L. I., N. Y.

Kontrolės Komisija:

A. Mikalauškas,
193 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

J. V. Grinius,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.

J. Marcinkevičius,
164 Leonard St.,
Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

Dr. I. B. Bronušas,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Dr. S. Biežis,
2201 W. 22-nd St.,
Chicago, Ill.

Dr. A. J. Karalius,
3147 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Susivienijimo Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

F. J. Bagočius,
255 Broadway,
So. Boston, Mass.

N. Rastenis,
700 W. Lombard St.,
Baltimore, Md.

J. P. Uvick,
2333 Barlum Tower,
Detroit, Mich.

Finansų Komisija:

J. Stungis,
6355 So. Francisco Ave.,
Chicago, Ill.

V. F. Laukaitis,
851 Hollins St.,
Baltimore, Md.

J. J. Gerdauskas,
434 Main St.,
New Britain, Conn.

Labdarybės Komisija:

P. Jurgeliutė,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.

J. Ruktytė,
50 Sterling St.,
Worcester, Mass.

J. Mikolainienė,
188-190 Sands St.,
Brooklyn, N. Y.

SALDAINIŲ KRAUTUVĖ

ir DELICATESSEN,
427 E. Northampton St.,
WILKES BARRE, PA.
J. Balsevičius, savininkas.
Telefonas: W. B. 21370.

Dr. F. MATULAITIS

Tel. Empire 7365
322 Holbrook Avenue
DETROIT, MICH.

Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

Tel. Mansfield 4759

Dr. Ed. W. ZUKAUSKAS
1114 Foster Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Valandos:
1—2 p. m. ir 6—8 p. m.
Nedėlioms pagal sutartį
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ
AMERIKOJE
KNYGYNEGalima Gauti Sekan-
čios KNYGOS:

Amerika — Informacijos apie
Ameriką ir tt. — \$1.00
Apraada ir Pašalpa — pusl. 32 — 10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija) — 20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje
35 pusl. — 10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68 — 20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai — 20c.
Kas iš Kur Pareina? — 20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48 — 15c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180 — 40c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos
Karės Metu — pusl. 102 — 35c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48 — 15c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35 — 10c.
Susiprato — pusl. 64 — 20c.
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo
apdarais — 2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už
pusę kainos.

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA

UŽ PILNĄ KAINĄ:

Aisopo Pasakos — pusl. 364 — 1.25
Alenutė — Perstatymas Dviejuose
Aktuose Trijuose Paveiksluose — .25
Angliškai-Lietuviškas Žodynas, 834 pusl. 6.50
Aras, Kvartetas — .40
Aritmetikos Uždavynas (Vadovėlis
aritetikos pradžia), 103 pusl. — .50
Geografija arba žemės Aprašymas
467 pusl. — 3.00
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksmų Drama — .40
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje —
pusl. 258 — 1.00
Lietuvių Anglų, Anglų Lietuvių Kalbų
Žodynas — sutaisė A. Lalis,
puslapių 1,274 — 12.00
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo
pradžiai) 125 pusl. — .75
Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Wells),
292 pusl. — \$2.25
Vaikų Davymėčiui — pirmamjam
Pradžios Mokyklos Skyriui
(Beletristika ir gamta), pusl. 400 — 1.00
Vaikų Darbymečiui — Antroji Dalis
(Gimtinės mokslo), pusl. 314 — 1.00
Vaikų Darbymečiui — Trečiamjam
Pradžios Mokyklos Skyriui (Krašto
mokslas ir kiek geografijos), pusl. 280 — 1.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl. 2.25
Vilnius — (Istorijos Apžvalga su daugybe
paveikslų) — 4.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų, chorų, etc.:
Birutės Arija — .30
Eglė (Žalčių Karalienė) — 10.00
Kanklės 1920 Metų — 2.00
Lietuviškos Dainos — 1.50
Pasaka (Dramatiška Daina) — .30
Žalčio ir Gulbės Dievačio duetas — .75

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

Biznieriai Garsinkitės „TEVYNEJE“.